

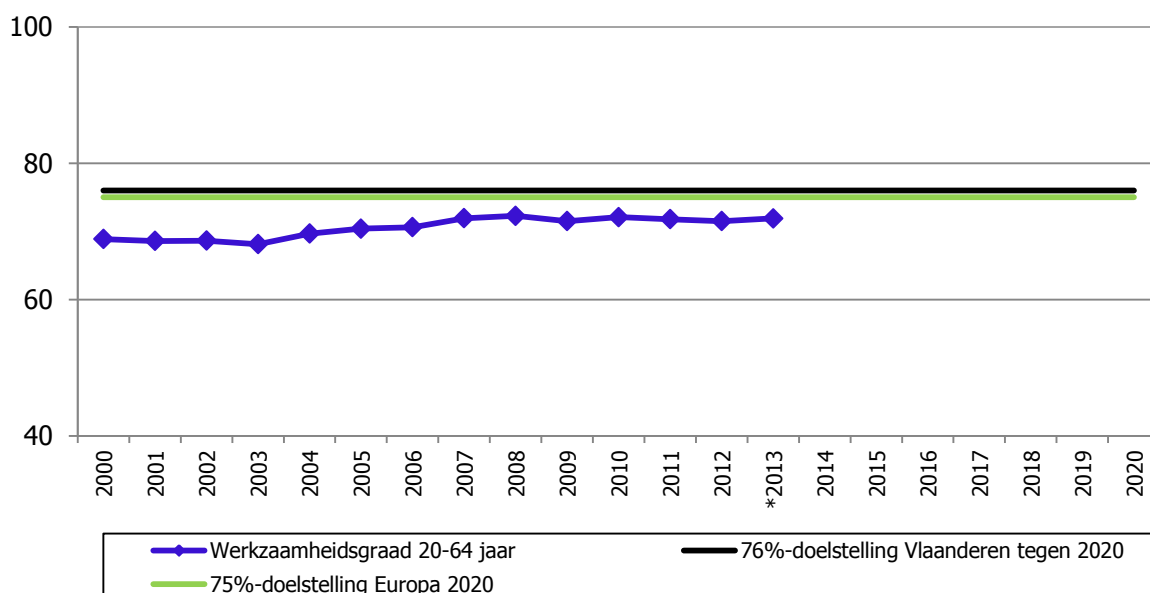
Doelstellingen Europa 2020

Stand van zaken maart 2014

1	Kernindicator	Globale werkzaamheidsgraad
2	Subindicator	Werkzaamheidsgraad kansengroepen
3	Subindicator	Werkbaarheidsgraad
4	Kernindicator	Aandeel O&O in bbp
5	Subindicator	Aandeel van de omzet gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten
6	Subindicator	Aandeel innoverende bedrijven
7	Subindicator	Aandeel van de uitvoer van hoogtechnologische goederen in de totale uitvoer
8	Subindicator	Oprichtingsratio
9	Kernindicator	Broeikasgasemissies
10	Kernindicator	Energiegebruik
11	Kernindicator	Hernieuwbare energie
12	Kernindicator	Opleidingsniveau bevolking
13	Kernindicator	Vroegtijdige schoolverlaters
14	Subindicator	Levenslang leren
15	Kernindicator	Personen in armoede of sociale uitsluiting
16	Subindicator	Risico op financiële armoede
17	Subindicator	Ernstige materiële deprivatie
18	Subindicator	Lage werkintensiteit
19	Kernindicator	Kinderen met risico op financiële armoede
20	Subindicator	Achterstallige betalingen

Domein	Werkzaamheid
Indicator	Globale werkzaamheidsgraad
Definitie	De werkzaamheidsgraad meet het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd. Omwille van de internationale vergelijkbaarheid wordt de leeftijd normaliter afgebakend op 15-64 jaar. Vanuit Europa wordt het belang van de scholing van jongeren beklemtoond door een verenging van de leeftijdsafbakening van 20 tot 64 jaar. Onder werkenden verstaan we iedereen die in een bepaalde referentieweek minstens één uur betaalde arbeid heeft verricht (definitie van de Internationale Arbeidsorganisatie).
Streefwaarde Pact 2020	Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) van ruim 76% tegen 2020.
Streefwaarde Europa 2020	Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) van 75% tegen 2020.
Vlaamse aanscherping Europa 2020	Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) van ruim 76% tegen 2020.
Bron data	Eurostat LFS, FOD Economie – ADSEI EAK (bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/392.htm

Globale werkzaamheidsgraad (20-64 jaar), Vlaams Gewest, 2000-*2013, in %

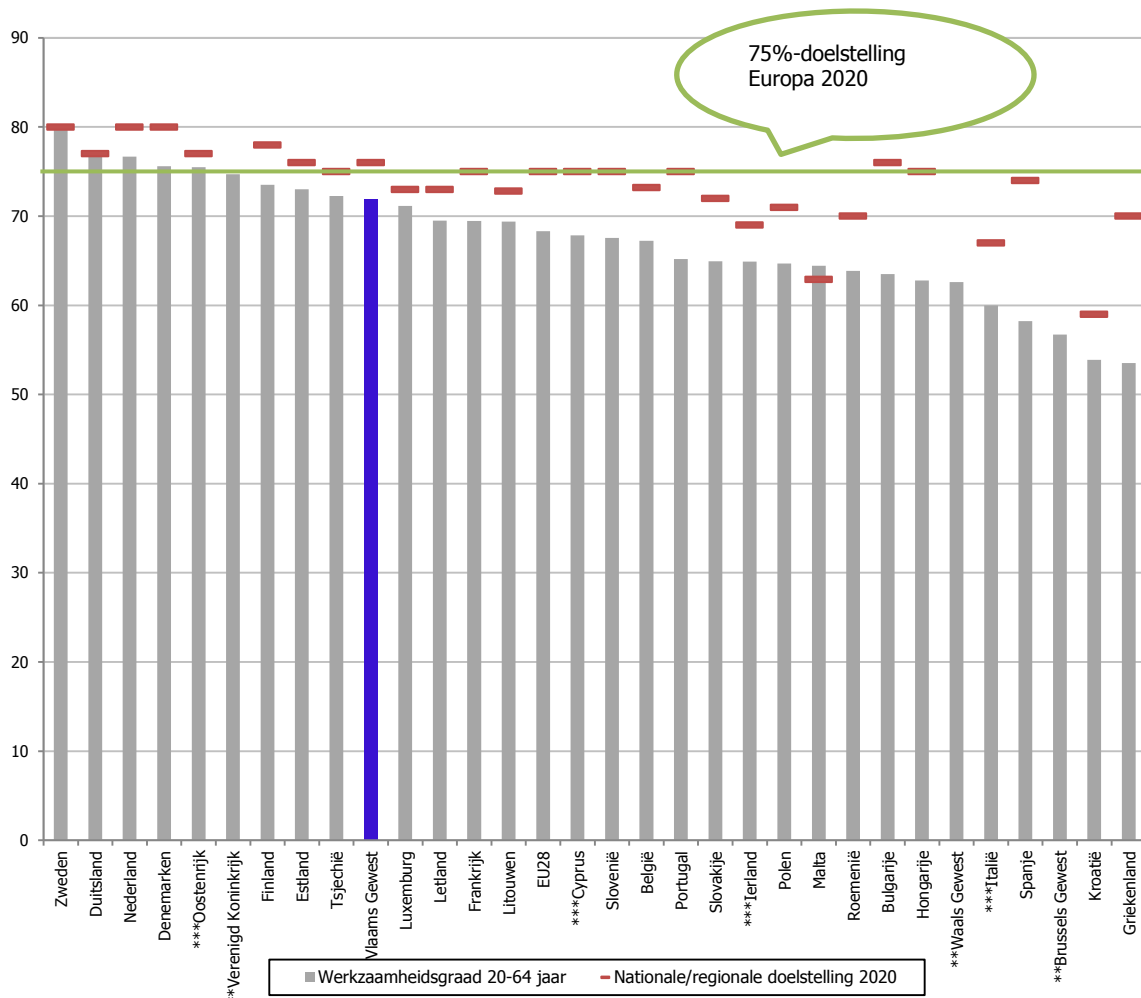
Globale werkzaamheidsgraad (20-64 jaar), 2000-*2013, in %

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	*2013
Vlaams Gewest	68,9	70,4	70,6	71,9	72,3	71,5	72,1	71,8	71,5	71,9
Waals Gewest	60,5	61,6	61,6	62,6	62,8	61,7	62,2	62,2	62,5	62,6
Brussels Gewest	59,2	59,4	57,9	59,4	60,2	59,5	59,2	58,2	58,2	56,7
België	65,3	66,5	66,5	67,7	68,0	67,1	67,6	67,3	67,2	67,3
EU28**	66,5	68,1	69,1	70,0	70,5	69,1	68,6	68,6	68,5	68,3

* Is een gemiddelde van kwartaal 4/2012 t.e.m. kwartaal 3/2013.

** EU-28 vanaf 2013, voordien EU-27.

Globale werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) in *2013,
internationale vergelijking, in %

* Is een gemiddelde van kwartaal 4/2012 t.e.m. kwartaal 3/2013.

** Geen nationale/regionale doelstelling.

*** Doelstelling tussen 69-71% (Ierland), 67-69% (Italië), 75-77% (Cyprus) en 77-78% (Oostenrijk).

Bespreking

De EU stelt zich als doel om tegen 2020 op Europees niveau de arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen tussen 20 en 64 jaar op 75% te brengen. Mede onder invloed van de hoogte/laagte van de startpositie hebben de lidstaten deze algemene doelstelling vertaald in scherpere/meer bescheiden nationale doelstellingen. Zo mikt België wat lager met 73,2% en legt Vlaanderen de lat wat hoger en gaat voor 76%.

Anno 2013 zijn er 71,9% Vlaamse 20-64-jarigen aan het werk. Daarmee blijft de totale werkzaamheidsgraad hangen rond het niveau van de voorbije jaren. Aan dit groeiritme wordt het bereiken van de 76%-doelstelling tegen 2020 nog een hele uitdaging. Niet alleen laat de economische toestand sporen na en remt de vergrijzing van de bevolking op arbeidsleeftijd de vooruitgang af, maar daarnaast blijven ook een aantal specifieke groepen ondervertegenwoordigd op de arbeidsmarkt: vrouwen, ouderen, laaggeschoolden, allochtonen en personen met een handicap.

Vlaanderen doet het wel beter dan de andere gewesten en het Belgische gemiddelde. Ook in vergelijking met de EU28 (68,3%) kan het Vlaamse Gewest hogere cijfers voorleggen in 2013. Dit Europese gemiddelde herbergt wel grote verschillen in werkzaamheid tussen de lidstaten waar een kloof gaapt van 26,1 procentpunten tussen de kop (Zweden) en de staart (Griekenland). Het Vlaamse Gewest moet in 2013 op Frankrijk en Luxemburg na onze buurlanden en de Scandinavische landen alvast laten voorgaan samen met nog enkele andere lidstaten. Zowel Malta als Duitsland hebben hun werkzaamheidsdoel reeds bereikt in 2013.

Domein	Werkzaamheid
Indicator	Werkzaamheidsgraad naar enkele kansengroepen
Definitie	De werkzaamheidsgraad meet het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd (20-64 jaar). Onder werkenden verstaan we iedereen die in een bepaalde referentieweek minstens één uur betaalde arbeid heeft verricht (definitie van de Internationale Arbeidsorganisatie). Kansengroepen zijn onder meer jongeren (15-24 jaar), ouderen (50-64/55-64 jaar), allochtonen (personen met een niet-EU-nationaliteit en personen geboren buiten EU: t.e.m. 2004 EU15, 2005-2006 EU25, vanaf 2007 EU27) en personen met een arbeidshandicap.
Streefwaarde Pact 2020	De werkzaamheidsgraad van vrouwen blijft verder stijgen. In zicht komen van werkzaamheidsgraad van 50% bij 55-64-jarigen, verdere stijging werkzaamheidsgraad kansengroepen (allochtonen, personen met een arbeidshandicap, 50+) met een gemiddelde jaarlijkse groei van minstens 1 procentpunt.
Streefwaarde Europa 2020 VL	Minimaal 75% van de vrouwen (20-64 jaar) aan het werk. Minimaal 60% van de 50-plussers aan het werk rekening houdend met een symbolische werkzaamheidsgraad van 50% 55-plussers aan het werk. Minstens 43% van de personen met een arbeidshandicap (20-64 jaar) aan het werk. Minimaal 64% van de personen geboren buiten de EU27 (20-64 jaar) aan het werk. Minimaal 58% van de personen met een niet-EU27-nationaliteit (20-64 jaar) aan het werk.
Bron data	Eurostat LFS, FOD Economie – ADSEI EAK (bewerking Departement WSE/ Steunpunt WSE)
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/392.htm , http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/3461.htm , http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/3456.htm , http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/5687.htm

Werkzaamheidsgraad naar enkele kansengroepen, 2000-2013, in %

		2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	*2013
Vlaams Gewest	15-24 jaar	33,7	31,8	32,0	31,5	31,7	28,6	28,8	29,4	28,1	28,2
	50-64 jaar	39,9	45,9	46,3	49,3	49,1	50,9	53,1	53,6	54,6	56,1
	55-64 jaar	25,5	30,7	31,4	34,2	34,3	35,8	38,2	38,9	40,5	42,5
	vrouw	58,5	62,8	63,4	64,9	66,1	65,7	66,7	66,4	66,2	66,9
	niet-EU-nationaliteit	-	42,7	45,0	44,5	47,2	46,9	44,4	46,3	42,7	46,7
	geboren buiten EU	-	49,2	51,2	51,4	56,3	53,4	53,4	53,0	51,8	53,8
	met arbeidshandicap	-	-	-	42,7	-	37,5	33,5	38,6	38,7	40,1
Waals Gewest	15-24 jaar	23,5	22,1	22,2	23,1	22,3	21,8	22,0	22,9	22,9	20,7
	50-64 jaar	39,1	44,6	44,3	45,8	45,8	45,6	47,3	48,2	48,8	49,5
	55-64 jaar	25,2	32,3	31,9	33,6	33,6	32,7	35,1	36,9	37,1	38,0
	vrouw	49,9	53,2	53,5	54,6	55,4	55,2	55,5	55,8	56,8	57,6
	niet-EU-nationaliteit	-	29,7	29,8	34,4	33,7	31,2	32,8	33,8	31,6	32,4
	geboren buiten EU	-	47,0	48,9	47,7	47,9	48,4	46,9	47,0	45,4	45,8
	met arbeidshandicap	-	-	-	-	-	-	-	32,4	33,8	33,6
Brussels Gewest	15-24 jaar	20,2	19,3	20,7	19,6	21,0	19,1	16,6	17,7	17,5	15,0
	50-64 jaar	45,8	49,8	46,8	46,6	48,7	49,6	49,9	51,7	50,8	49,9
	55-64 jaar	34,1	39,8	36,9	38,3	39,7	42,3	40,6	45,0	41,9	42,7
	vrouw	52,6	51,9	50,3	52,3	52,3	53,2	52,5	52,5	52,3	51,6
	niet-EU-nationaliteit	-	35,6	37,4	39,1	41,5	40,4	40,8	36,0	39,1	37,2
	geboren buiten EU	-	44,0	43,8	44,1	47,5	46,4	45,4	43,7	44,9	42,9
	met arbeidshandicap	-	-	-	-	-	-	-	29,7	32,8	35,2
België	15-24 jaar	29,0	27,3	27,6	27,5	27,4	25,3	25,2	26,0	25,3	24,3
	50-64 jaar	40,1	45,8	45,7	48,0	48,0	49,1	50,9	51,6	52,4	53,4
	55-64 jaar	26,1	31,9	32,0	34,4	34,5	35,3	37,3	38,7	39,5	41,0
	vrouw	55,2	58,6	58,8	60,3	61,3	61,0	61,6	61,5	61,7	62,2
	niet-EU-nationaliteit	-	36,2	36,3	40,3	42,1	40,9	40,4	39,6	38,9	40,0
	geboren buiten EU	-	46,7	47,8	47,7	50,7	49,6	48,8	48,2	47,8	48,0
	met arbeidshandicap	-	-	-	-	-	-	-	35,3	36,2	37,6
EU28**	15-24 jaar	37,0	36,0	36,4	37,4	37,6	35,2	34,1	33,6	32,9	32,4
	50-64 jaar	49,0	53,3	54,4	55,6	56,5	56,5	56,7	57,5	58,6	59,0
	55-64 jaar	36,8	42,4	43,5	44,7	45,6	46,0	46,3	47,4	48,9	49,7
	vrouw	57,3	60,2	61,3	62,2	63,0	62,5	62,1	62,3	62,4	62,4
	niet-EU-nationaliteit	-	59,1	61,2	62,0	62,9	59,1	58,5	58,0	56,9	56,2
	geboren buiten EU	-	64,7	66,0	65,9	66,3	62,5	61,6	60,7	59,8	-
	met arbeidshandicap	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Is een gemiddelde van kwartaal 4/2012 t.e.m. kwartaal 3/2013.

** EU28 vanaf 2013, voordien EU27.

Werkzaamheidsgraad naar enkele kansengroepen in *2013, internationale vergelijking, in %

	Jongeren (15-24 jaar)	Ouderen (50-64 jaar)	Ouderen (55-64 jaar)	Vrouwen (20-64 jaar)	Geboren buiten EU (20-64 jaar)**	Niet-EU-nationaliteit (20-64 jaar)
Vlaams Gewest	28,2	56,1	42,5	66,9	53,8	46,7
Waals Gewest	20,7	49,5	38,0	57,6	45,8	32,4
Brussels Gewest	15,0	49,9	42,7	51,6	42,9	37,2
België	24,3	53,4	41,0	62,2	48,0	40,0
Bulgarije	21,7	55,5	47,0	60,7	nb	nb
Tsjechië	25,5	62,0	51,1	63,5	76,7	79,1
Denemarken	54,0	68,9	61,5	72,4	57,9	56,4
Duitsland	46,9	70,4	62,9	72,2	nb	59,0
Estland	33,4	68,3	62,4	69,6	67,1	66,6
Ierland	28,9	56,8	50,5	60,0	57,8	54,4
Griekenland	11,9	43,6	35,9	43,7	51,4	49,3
Spanje	16,7	50,9	43,3	53,1	54,1	50,2
Frankrijk	28,5	57,5	45,6	65,4	56,5	48,5
Kroatië	14,5	45,4	36,4	49,4	46,8	nb
Italië	16,8	52,2	41,9	50,0	62,8	60,8
Cyprus	24,0	57,8	50,4	62,6	71,8	74,2
Letland	30,2	61,5	54,6	67,8	62,6	60,6
Litouwen	24,1	61,9	52,6	68,2	65,1	67,3
Luxemburg	21,3	56,2	41,1	64,2	63,7	63,6
Hongarije	19,6	49,6	38,0	56,6	69,3	66,5
Malta	44,6	44,1	35,9	49,2	66,9	63,4
Nederland	62,7	67,2	59,7	71,8	62,0	50,7
Oostenrijk	54,1	59,4	44,3	70,7	64,8	61,0
Polen	24,3	50,0	40,0	57,4	63,0	60,9
Portugal	22,1	55,2	46,2	62,0	68,0	58,6
Roemenië	23,6	50,5	41,3	56,3	nb	nb
Slovenië	26,9	48,2	33,7	63,3	63,8	60,6
Slowakije	20,4	55,3	44,1	57,4	62,6	nb
Finland	41,5	66,1	58,5	72,0	58,4	53,3
Zweden	41,0	77,6	73,4	77,0	61,9	49,4
Verenigd Koninkrijk	46,7	67,2	59,3	69,1	65,1	61,8
EU28	32,4	59,0	49,7	62,4	59,8	56,2

* Is een gemiddelde van kwartaal 4/2012 t.e.m. kwartaal 3/2013.

** Cijfers 2013 voor België en regio's; cijfers 2012 voor overige en EU27 (in plaats van EU28).

Bespreking

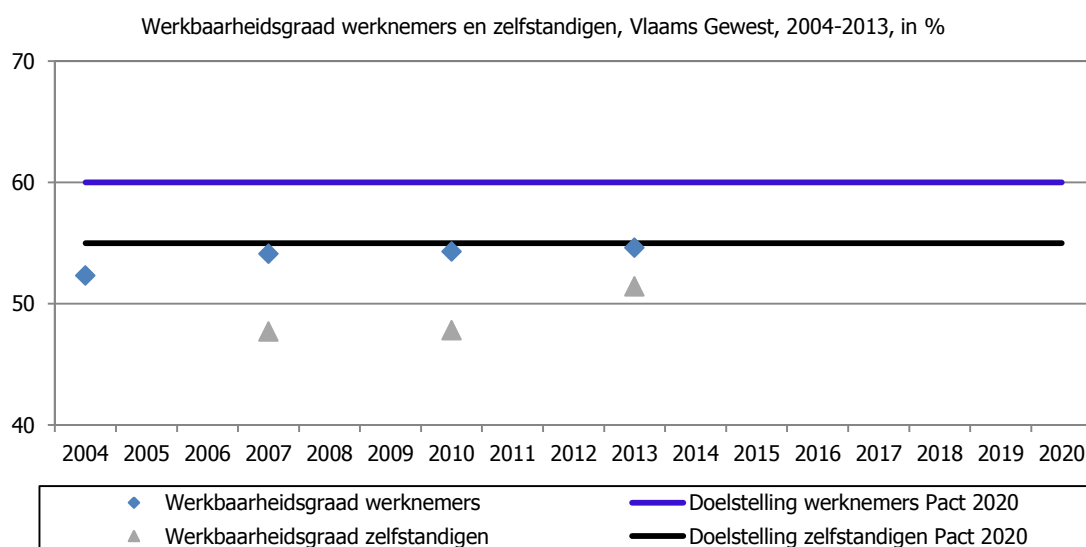
Om de globale Europese 75%-doelstelling (voor Vlaanderen 76%) te halen tegen 2020 is het aangewezen verschillende pistes te bewandelen, gaande van het stimuleren van de herintrede van de stille arbeidsreserve bij vrouwen tot het verhogen van de arbeidsdeelname bij tal van kwetsbare groepen zoals ouderen, alloctonen, ... De arbeidsdeelname van de 15-24-jarigen is doorgaans laag omdat een groot deel van deze leeftijdsklasse nog aan het studeren is. Dit is ook het geval in Vlaanderen (28,2%) anno 2013, en in nog hogere mate in de andere 2 gewesten, waar er minder jongeren aan het werk zijn dan gemiddeld in de EU28 (32,4%). In een aantal lidstaten, veelal landen waar jongeren hun studies combineren met een (deeltijdse) baan zoals in Nederland (62,7%), laten de 15-24-jarigen wel hogere werkzaamheidsgraden optekenen.

De Vlaamse 50- en 55-plussers blijven de laatste jaren steeds langer aan het werk en de crisis heeft niet geleid tot een onderbreking van die trend, ook in 2013 niet. Deze leeftijdsgroepen, waarmee Vlaanderen in internationaal perspectief slecht scoort, blijven wel nog een eind van de respectievelijke 60%- en 50%-doelstelling af.

Na een onderbreking van de jarenlange groei in de vrouwelijke werkzaamheidsgraad in 2009 en 2011-2012, lijkt de werkzaamheid van de Vlaamse vrouwen (66,9%) in 2013 terug aan te knopen met de klimmende cijfers. Met circa 2 op de 3 vrouwen aan de slag komt het Vlaamse Gewest boven het EU28-gemiddelde en dat van de overige 2 Belgische regio's, maar zit toch nog een eindje af van de 75%-doelstelling.

Net zoals in het Brusselse Gewest neemt de werkzaamheid van de Vlaamse arbeidsgehandicapten toe in 2013 (en verkleint hiermee de afstand tot de Vlaamse 43%-doelstelling). Dat is ook het geval voor de alloctone werkzaamheid in het Vlaamse en Waalse Gewest. Zowel de personen met een niet-EU nationaliteit als personen geboren buiten de EU laten een toename in de werkzaamheidsgraad optekenen in 2013. Toch blijft de afstand tot de gestelde streefdoelen (respectievelijk 58% en 64%) nog groot en scoren we niet zo goed in EU-context.

Domein	Werkbaarheid
Indicator	Werkbaarheidsgraad werknemers en zelfstandigen
Definitie	De werkbaarheidsgraad is een samengestelde ratio die aangeeft welk percentage van de werknemers/zelfstandigen een job heeft die voldoende leermogelijkheden biedt, goed te combineren is met het privéleven en geen aanleiding geeft tot werkstress of motivatieproblemen.
Streefwaarde Pact 2020	Minstens 60% voor de werknemers en zo dicht mogelijk bij 55% voor zelfstandigen in 2020.
Bron data	SERV-STV Innovatie & Arbeid
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/5592.htm

Bespreking

Het aandeel van de Vlaamse werknemers dat een kwaliteitsvolle job heeft op vlak van psychische vermoeidheid (werkstress), welbevinden in het werk, leermogelijkheden en werk-privé-balans is gestegen van 52,3% in 2004 naar 54,6% in 2013. Tussen 2004 en 2007 nam de werkbaarheidsgraad toe met 1,8 procentpunt; nadien bleef de groei stikken met de komst van de economische crisis.

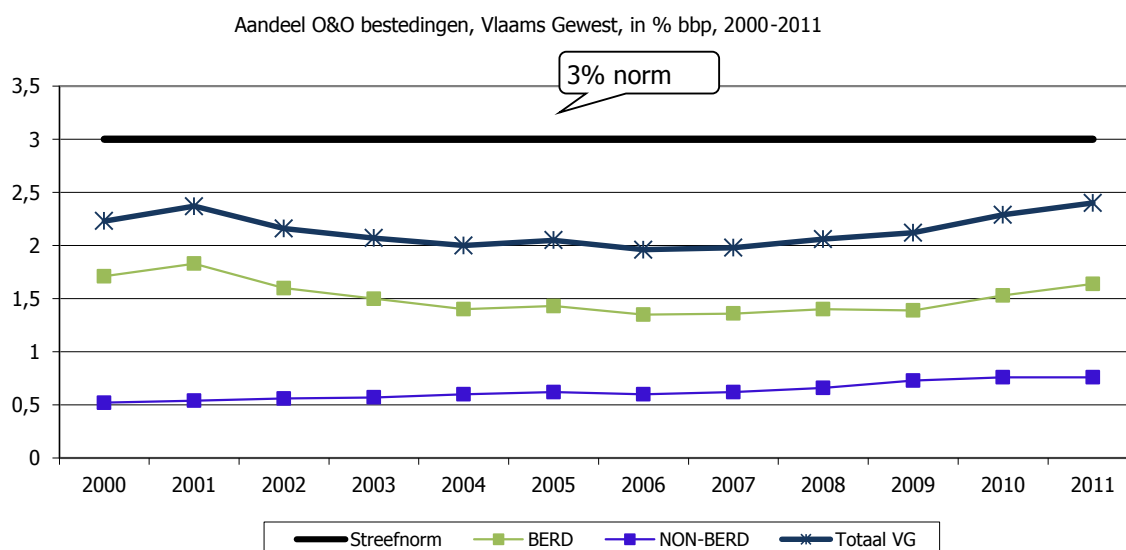
Omgekeerd is het aandeel van werknemers dat met één of meerdere werkbaarheidsproblemen geconfronteerd wordt, afgenomen van 47,7% in 2004 tot 45,4% in 2013. Werkstress blijft het grootste knelpunt voor de werkbaarheid van loontrekkende jobs. Hoewel de globale werkbaarheid tussen 2004 en 2013 toegenomen is, is het huidige groeitempo onvoldoende om het einddoel van 60% werkbaar banen voor werknemers tegen 2020 te bereiken. Inzet op initiatieven en sensibilisering om de werkbaarheid van jobs te verhogen is aangewezen.

Anno 2013 wordt een werkbaarheidsgraad bij de zelfstandige ondernemers opgetekend van 51,4%. Waar er tussen 2007 en 2010 nauwelijks evolutie was in de werkbaarheidsgraad van de zelfstandigen, is er in 2013 een toename met 3,6 procentpunten in vergelijking met de meting in 2010. Als dit groeiritme aangehouden kan worden, dan lijkt de 55%-doelstelling tegen 2020 een haalbare kaart.

Een werkbaarheidsgraad van 51,4% betekent dat er nog 48,6% van de zelfstandige ondernemers geconfronteerd wordt met één of meerdere werkbaarheidsproblemen en dat er nood blijft aan sensibilisering en ondersteunende initiatieven. Net zoals bij de werknemers is werkstress ook bij de zelfstandigen het belangrijkste knelpunt om te komen tot meer werkbaar werk.

GEEN REGIONALE OF INTERNATIONALE VERGELIJKING MOGELIJK.

Domein	Innovatie en onderzoek
Indicator	Bruto binnenlandse uitgaven aan O&O
Definitie	Bruto binnenlandse uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling (O&O) als percentage van het bruto binnenlands product (bbp). Dit geeft de O&O-intensiteit weer. De bruto binnenlandse uitgaven aan O&O omvat de inspanningen van de bedrijven, de overheden, het hoger onderwijs en de instellingen zonder winstoogmerk. Voor de Vlaamse cijfers wordt de gewestbenadering gehanteerd. Een internationale vergelijking moet wel met de nodige voorzichtigheid gebeuren omdat de data van de meeste landen gebaseerd zijn op predicties uit vorige enquêtes.
Streefwaarde Pact 2020	Aandeel O&O bestedingen 3% bbp
Streefwaarde Europe 2020	Aandeel O&O bestedingen stijgen tot 3% bbp. Voor België wordt een vork voorzien tussen 2.6% en 3%.
Bron data	Steunpunt O&O Indicatoren, Eurostat + CIS-enquete (2010)
Meer informatie	http://www.ecoom.be/nl/indicatorenboek

Bruto binnenlandse uitgaven aan O&O, 2000-2011, in % van het bbp

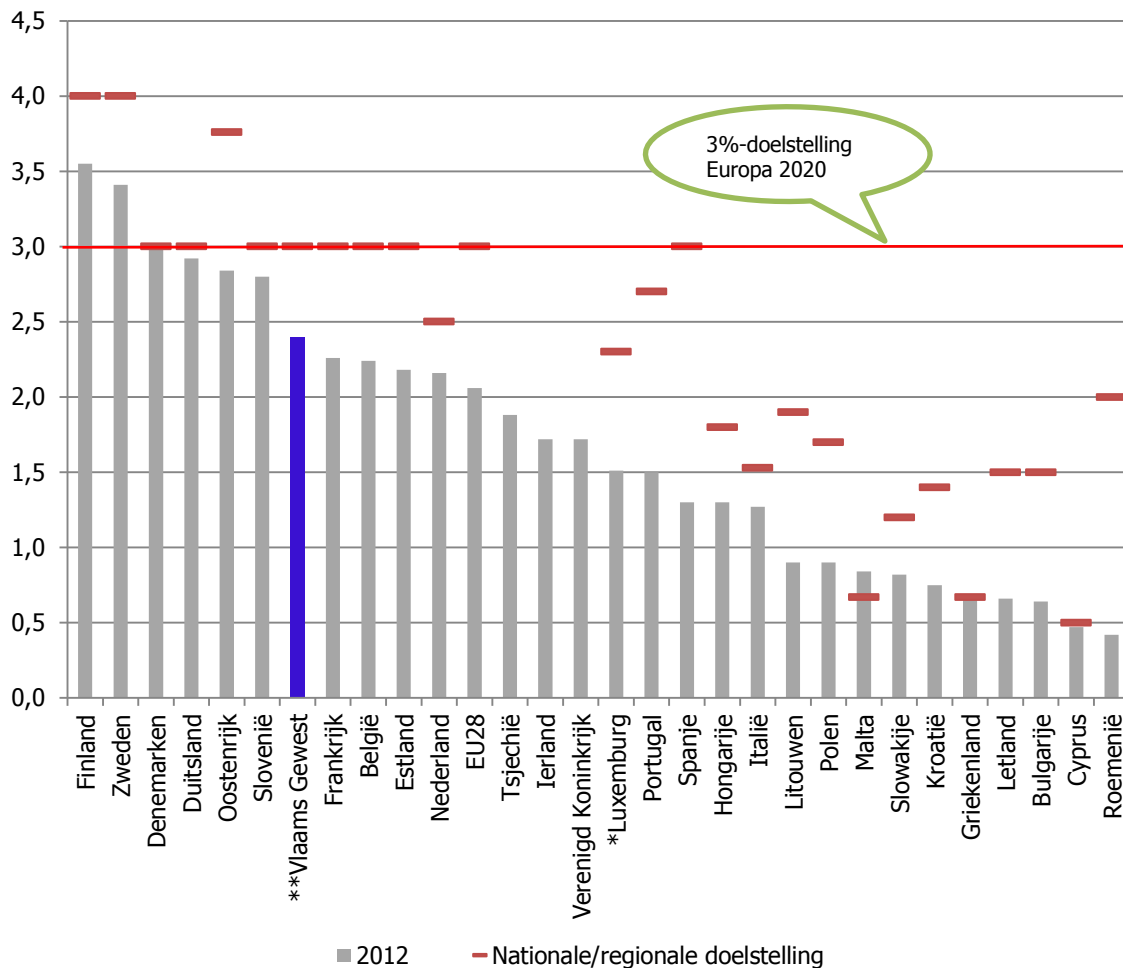
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest**	2,23	2,37	2,16	2,07	2,00	2,05	1,96	1,98	2,06	2,12	2,29	2,40	
Waals Gewest*	1,99	2,08	1,94	1,99	2,00	1,86	1,99	2,10	2,12	2,21			
Brussels Gewest*	1,23	1,27	1,26	1,19	1,18	1,16	1,42	1,37	1,44	1,36			
België*	1,97	2,07	1,94	1,88	1,86	1,83	1,86	1,90	1,92	2,03	2,10	2,21	2,24
EU27***	1,85	1,86	1,87	1,86	1,82	1,83	1,85	1,85	1,92	2,01	2,00	2,04	2,06

* Ramingen van Federaal Planbureau op basis van HERMES en HERMREG projecties.

** Cijfers 3% nota licht 13/03/2013.

*** Raming Eurostat.

Bruto binnenlandse uitgaven voor O&O in 2012,
internationale vergelijking, in % bbp

* Cijfer 2010. ** Cijfer 2011.

Bespreking

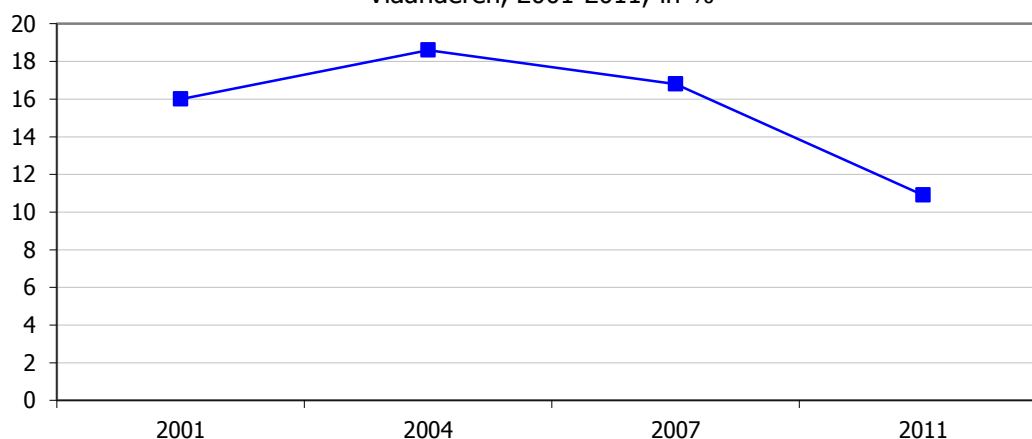
Anno 2011 komen de Vlaamse bruto binnenlandse uitgaven aan O&O in verhouding tot het bbp op 2,40%. De stijging van de jongste jaren is zowel te danken aan de toename van de private als de publieke uitgaven. De Vlaamse (en Europese) doelstelling van 3% is nog niet bereikt, maar het gaat de goede kant op.

Vlaanderen scoort hier boven het EU28-gemiddelde van 2,04 in 2011 (2,06 in 2012).

In de EU zijn er drie landen die de 3%-doelstelling al gehaald hebben: Finland, Zweden en Denemarken. Nadien volgen Duitsland en Oostenrijk. België scoort 2,24%, omzeggens hetzelfde als Frankrijk (2,26%). Nederland sluit aan met 2,16%. In een Europese landenvergelijking doen 6 EU-lidstaten het beter dan het Vlaamse Gewest.

Domein	O&O en innovatie
Indicator	Aandeel van de omzet gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten of diensten voor ondernemingen of organisaties met 10 of meer werknemers
Definitie	Aandeel van de omzet (in percent) gerealiseerd door nieuwe of verbeterde produkten of diensten ten opzichte van de gemiddelde omzet. Echter de data zijn enkel op Vlaams vlak beschikbaar!
Streefwaarde Pact 2020	Verdubbeling vanaf 2007.
Streefwaarde Europe 2020	
Bron data	IOA Enquête Technologie, Organisatie en Arbeid (SERV)
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sqm/largereeksen/4622.htm

Aandeel van de omzet gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten of diensten (ondernemingen en organisaties met 10 of meer werknemers), Vlaanderen, 2001-2011, in %

	2001	2004	2007	2011
Vlaanderen	16,0	18,6	16,8	10,9

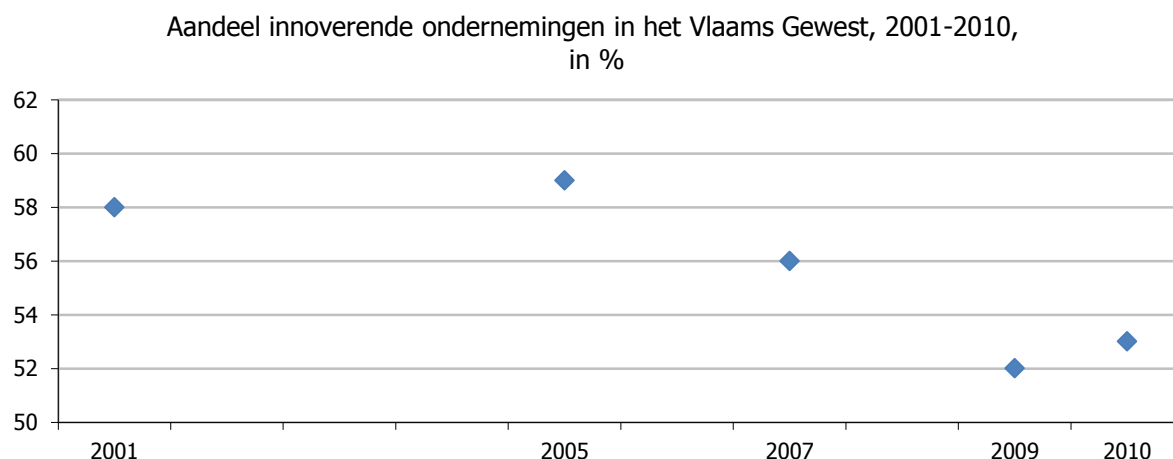
De SERV merkt op dat dit % over de tijd niet significant wijzigde.

GEEN INTERNATIONALE VERGELIJKING MOGELIJK

OP BASIS VAN DE TOA-ENQUÊTES VAN DE SERV (nu IOA genoemd).

De resultaten van de enquête 2014 zullen vermoedelijk beschikbaar komen in het najaar van 2014.

Domein	O&O en innovatie
Indicator	Aandeel innoverende bedrijven
Definitie	Innovativiteit wordt in de CIS-enquête getoetst op vier dimensies: - nieuwe of duidelijk verbeterde producten op de markt gebracht; - nieuwe of verbeterde processen geïntroduceerd; - de onderneming was bezig met activiteiten om nieuwe of verbeterde producten of processen te ontwikkelen of op de markt te brengen; - de onderneming heeft activiteiten verricht om nieuwe of verbeterde producten of processen te ontwikkelen of op de markt te brengen, maar heeft deze activiteiten voortijdig stopgezet. De cijferreeks geeft het aandeel ondernemingen weer met voltooide, lopende of afgebroken product- en op procesinnovaties weer in de periode 2001 tem 2010. Voor de internationale vergelijking is de definitie ruimer en omvat deze alle soorten innovaties : proces-, product-, marketing- en organisatorische innovatie).
Streefwaarde Pact 2020	Stijging.
Streefwaarde Europe 2020	Niet voorzien.
Bron data	ECOOM (enge definitie) - EUROSTAT (ruime definitie)
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/1092.htm

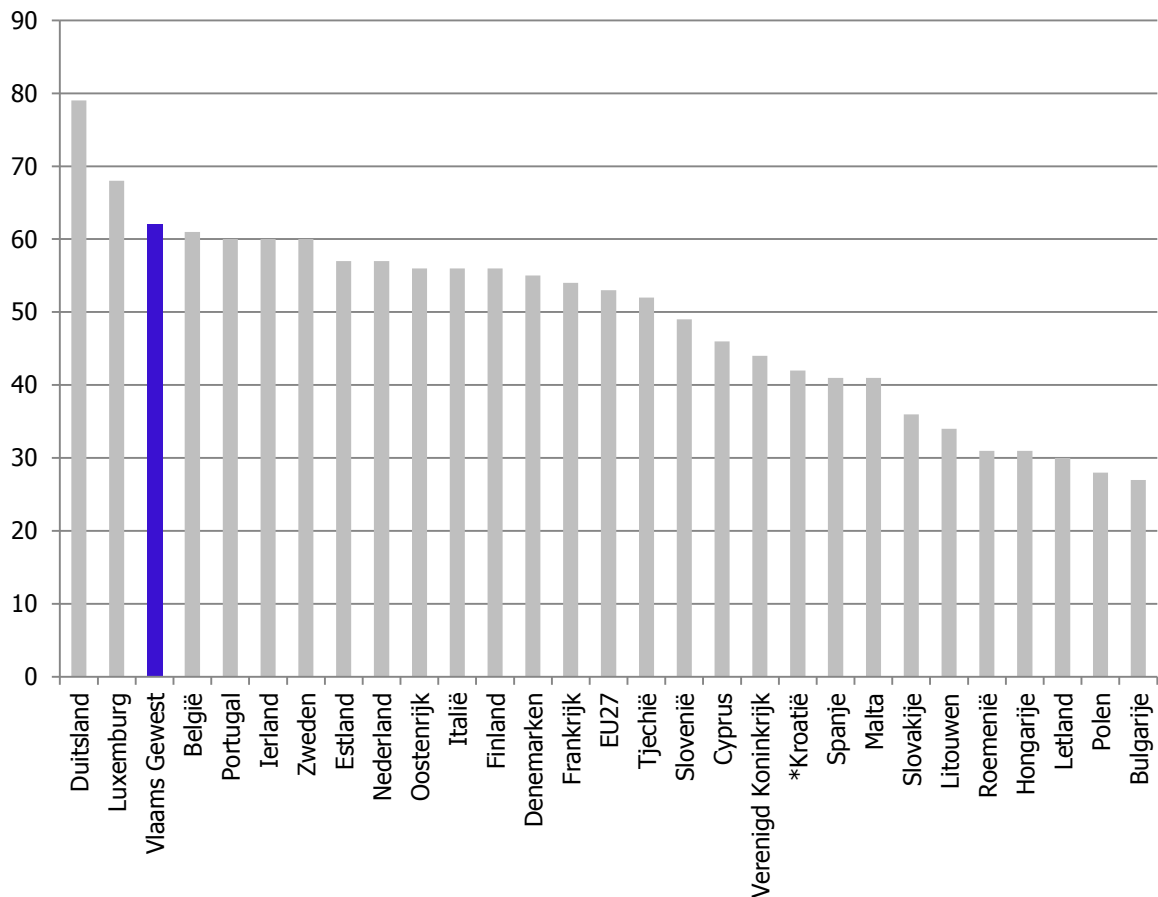

Aandeel innoverende ondernemingen, 2001-2010, in %

	2001	2005	2007	2009	2010
Vlaams Gewest	58	59	56	52	53
Waals Gewest					
Brussels Gewest					
België	50	51	52	58	
EU27		39	38	51	

De resultaten van de CIS enquête 2012 zullen normaliter in het voorjaar (ten laatste in de zomer 2014) moeten beschikbaar zijn.

Aandeel innoverende bedrijven in 2010, in %

* Pas EU-lidstaat in 2013.

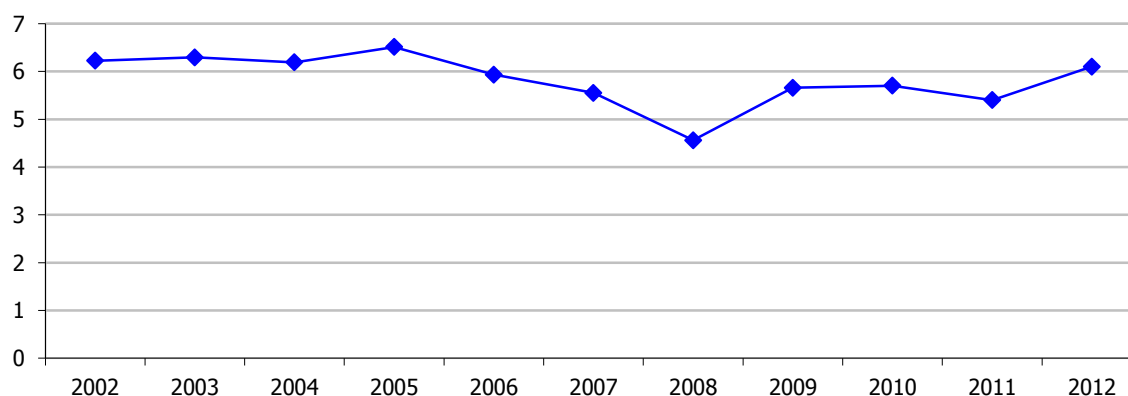
**Geen resultaten voor Griekenland.

Bespreking

Het Vlaamse Gewest telde in 2010 een hoog aandeel innoverende bedrijven (62% volgens de nieuwe definitie van Eurostat). In 2010 scoorde Vlaanderen op Duitsland (79%) en Luxemburg (68%) na het hoogste van de EU-landen. Het Vlaamse en het Belgische (61%) cijfer ligt op dit moment hoger dan het EU27-gemiddelde van 53%.

Domein	O&O en innovatie
Indicator	Aandeel van de uitvoer van hoogtechnologische goederen in de totale uitvoer
Definitie	Aandeel van de volgende goederencategorieën in de goederenuitvoer: - aeronautica - computers - kantoormachines - electronica - instrumenten - farmaceutische producten - elektrische machines - wapens. De data zijn volgens het communautaire concept (= fysieke verplaatsing van goederen over de grenzen).
Streefwaarde Pact 2020	Een toename van het aandeel high-techgoederen in de Vlaamse uitvoer.
Streefwaarde Europe 2020	Niet voorzien.
Bron data	INR, bewerking SVR
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/5507.htm

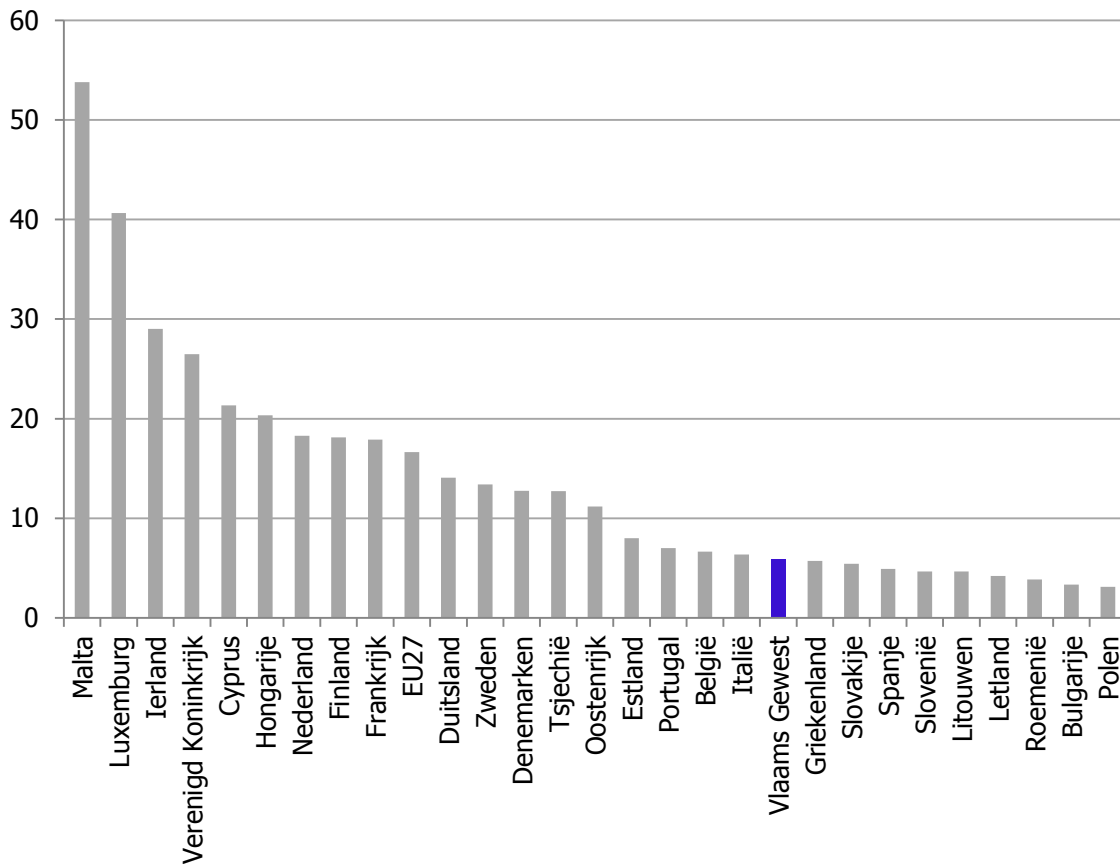
Aandeel van de hoogtechnologische goederen in de Vlaamse goederenuitvoer, volgens het communautaire concept, 2002-2012, in %

Aandeel van de hoogtechnologische goederen in de uitvoer, 2000-2012, in %

	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	6,2	5,6	4,6	5,7	5,7	5,4	6,1
Waals Gewest	-	10,4	9,4	17,3	15,8	14,3	15,2
Brussels Gewest	-	9,4	7,0	12,6	11,9	12,3	14,0
België	-	6,2	5,4	7,6	7,4	6,9	7,6

Aandeel van hoogtechnologische goederen in de totale goederenuitvoer in 2006, in %

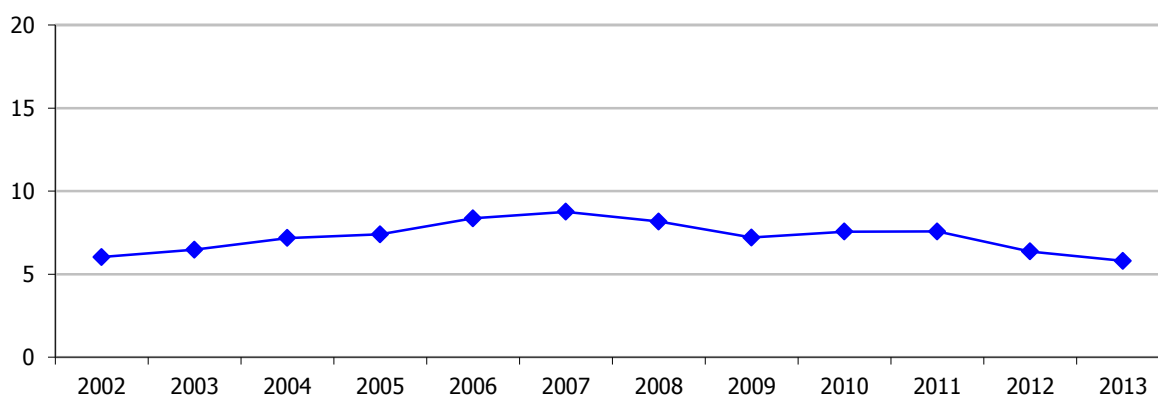
Bespreking

Het aandeel van hoogtechnologische goederen in de totale goederenuitvoer ligt in het Waalse Gewest beduidend hoger dan in Vlaanderen en Brussel. Hun aandeel is in 2009 nog fors toegenomen. Dit dankt men vooral aan de farmaceutische industrie. Voor Vlaanderen stabiliseert zich dat tussen 5 à 6 %. Dit is lager dan in de EU27 waar dit in 2006 16,6% bedroeg.

De meeste nieuwe lidstaten score lager dan het EU-gemiddelde, maar er zijn belangrijke uitzonderingen zoals Malta (53,8%), Cyprus (21,3%) of Hongarije (20,3%). Onze drie buurlanden doen het eveneens beter dan België of Vlaanderen.

Domein	Ondernemen
Indicator	Oprichtingsratio
Definitie	De oprichtingsratio is het aantal nieuwe ondernemingen (firma's en eenmanszaken) in de loop van T in % van het aantal bestaande ondernemingen in december T-1.
Streefwaarde Pact 2020	Een toename van de oprichtingsratio.
Streefwaarde Europe 2020	Niet voorzien.
Bron data	Graydon NV, bewerking SVR
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/835.htm

Oprichtingsratio, Vlaams Gewest, 2002-2013, in %

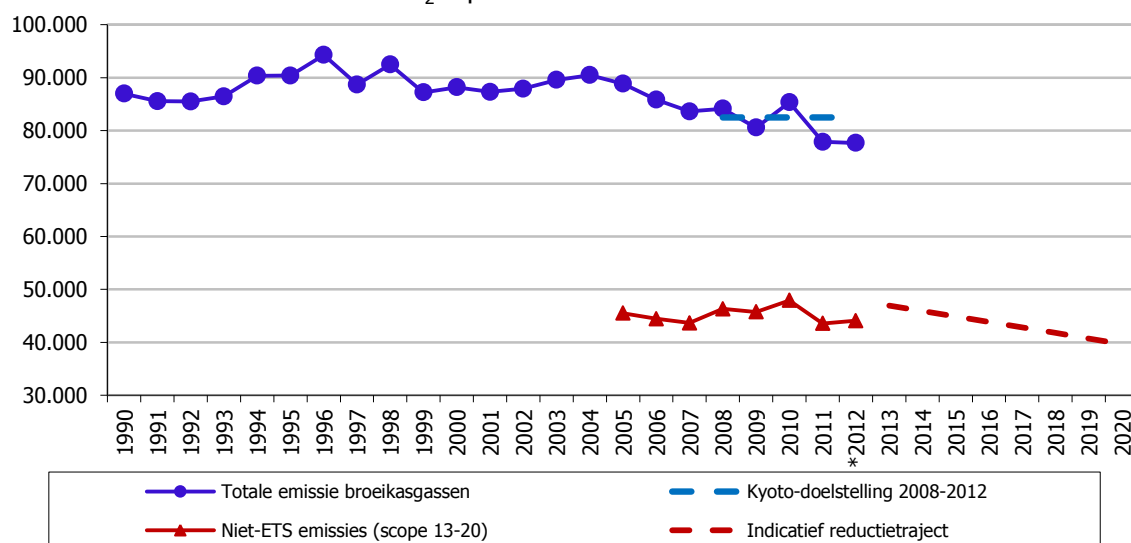
Oprichtingsratio, Vlaams Gewest, 2002-2013, in %

	Totaal	Firma's	Eenmanszaken
2002	6,0	6,4	5,8
2003	6,5	6,5	6,4
2004	7,2	6,8	7,8
2005	7,4	6,7	8,3
2006	8,4	7,5	9,3
2007	8,8	8,0	9,7
2008	8,2	7,7	8,8
2009	7,2	6,1	8,5
2010	7,6	6,6	8,8
2011	7,6	6,5	9,0
2012	6,4	4,8	8,3
2013	5,8	4,3	7,7

GEEN INTERNATIONALE VERGELIJKING MOGELIJK.

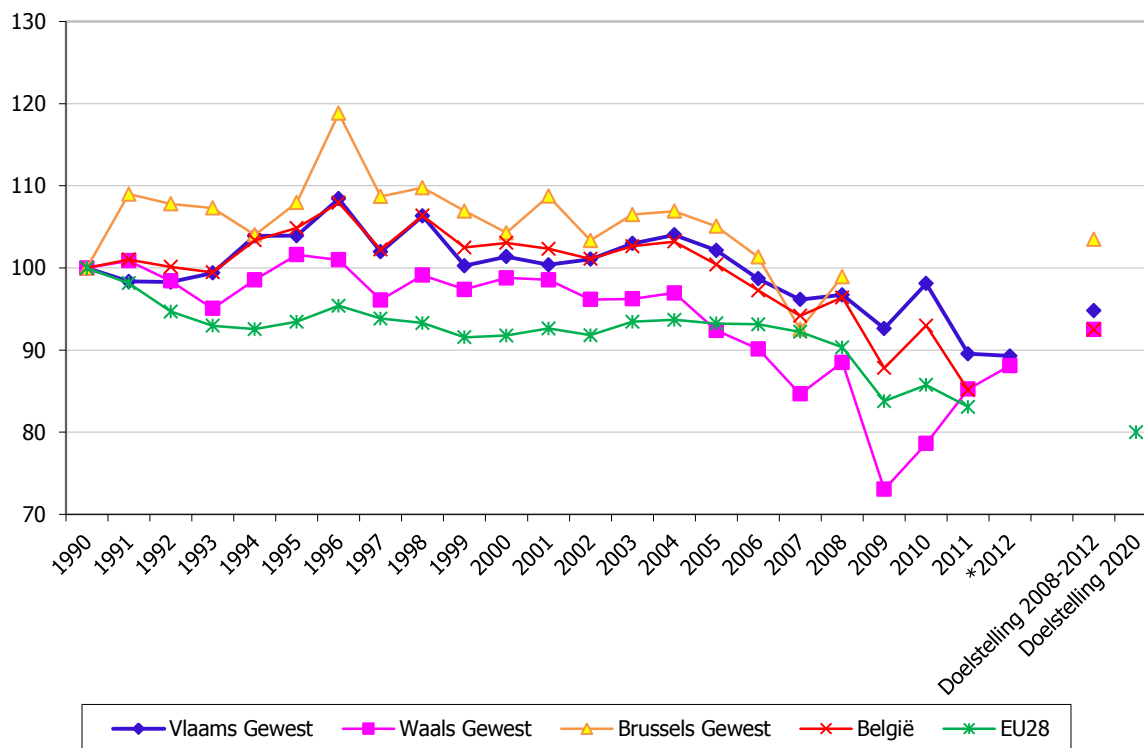
Domein	Milieu
Indicator	Broeikasgasemissies
Definitie	De korf van 6 broeikasgassen die zijn opgenomen in het Kyoto-protocol bestaat uit CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, HFK's, PFK's en SF ₆ . Het gros van de CO ₂ -uitstoot in de sectoren industrie en energie wordt gereguleerd via een systeem van Europese emissiehandel (ETS). De doelstelling die Europa aan de lidstaten oplegt tegen 2020 heeft enkel nog betrekking op het niet-ETS gedeelte (niet-ETS industrie, transport, gebouwen en landbouw).
Streefwaarde Pact 2020	De totale broeikasgasemissies in Vlaanderen moeten over de periode 2008-2012 5,2% lager liggen dan in 1990 (Kyoto-doelstelling). Daarna is een verdergaande verlaging van de broeikasgasemissies conform de Europese klimaatwetgeving vereist: in de EU moeten de ETS broeikasgasemissies tegen 2020 21% lager liggen dan in 2005. De doelstelling die Europa aan de lidstaten oplegt tegen 2020 heeft enkel nog betrekking op het niet-ETS gedeelte. Europa bepaalt dat de Europese lidstaten hun emissies in de niet-ETS-sectoren tussen 2013 en 2020 moeten reduceren volgens een lineair afnemend pad met jaarlijkse reductiedoelstellingen. Dit pad start in 2013 van de gemiddelde niet-ETS-emissies van de jaren 2008, 2009 en 2010. België moet een lineair afnemend emissiereductietraject volgen dat in 2020 een uitstootreductie realiseert van 15% in vergelijking met de niet-ETS-uitstoot in 2005 (Scope 13-20). Deze doelstelling maakt momenteel nog het voorwerp uit van een intern Belgische verdeling.
Streefwaarde Europa 2020	Tegen 2020 terugdringen van de broeikasgasemissies met 20% t.o.v. 1990 (voorwaardelijk met 30%).
Bron data	LNE afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu & Gezondheid, SPW-ICEW 2012, Leefmilieu Brussel, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/1409.htm

Broeikasgasemissies, Vlaams Gewest, 1990-*2012, in kton CO₂-equivalenten

* Voorlopige cijfers op basis van rapportering 15/01/2014.

Broeikasgasemissies, basisjaar=100

* Voorlopige cijfers op basis van rapportering 15/01/2014.

Bespreking

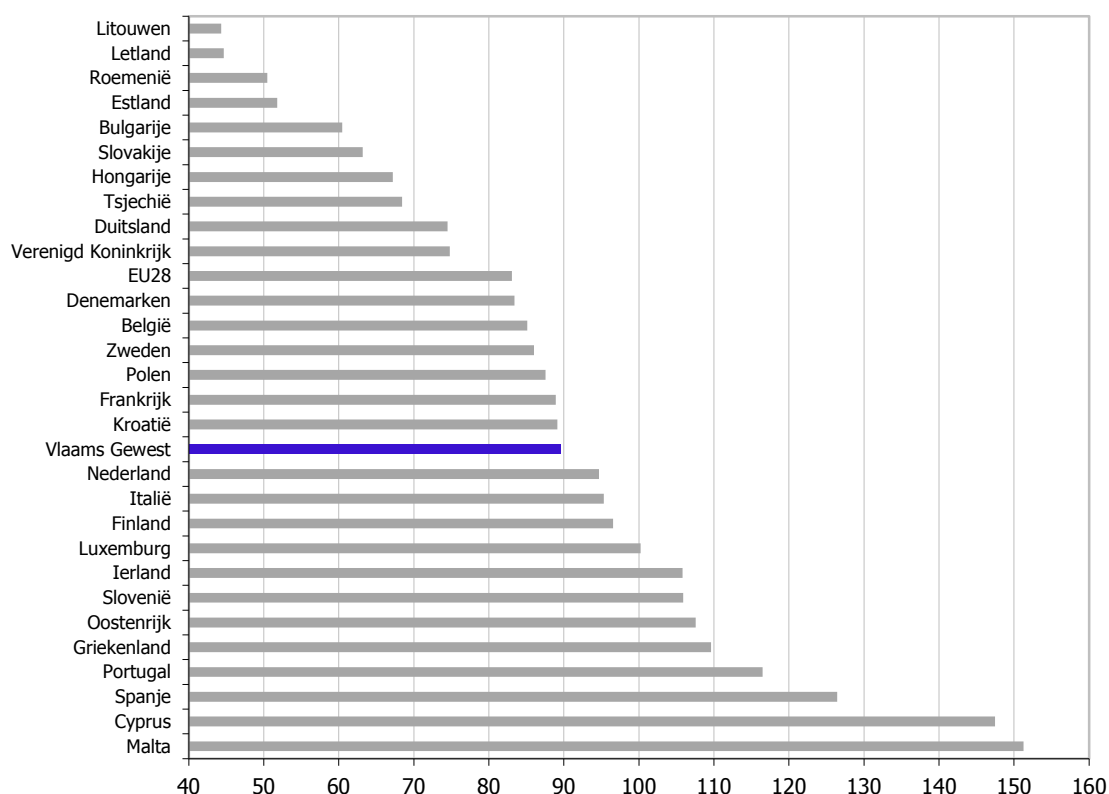
In 2012 is de broeikasgasuitstoot volgens voorlopige cijfers verder gedaald. De emissies in 2012 liggen in lijn met de dalende trend die is ingezet sinds 2005.

De Kyotodoelstelling (82.463 Mt) wordt voorlopig gehaald (met een gemiddelde van 81.118 Mt over de periode 2008-2012). Bij de verdeling van de Belgische Kyotodoelstelling werd afgesproken dat Vlaanderen zijn jaarlijkse emissie in de periode 2008-2012 met 5,2% moet terugdringen ten opzichte van het basisjaar. Het basisjaar is 1990 voor CO₂, CH₄ en N₂O, en 1995 voor de F-gassen (HFK's, PFK's en SF₆).

Tot nu toe waren de emissiereducties bijna uitsluitend het resultaat van belangrijke maatregelen inzake PFK's en SF₆ (installatie fluoridereducatie-eenheid in één chemisch bedrijf), N₂O (ingebruikname katalysatoren in de chemische industrie; daling veestapel) en CH₄ (valorisatie stortgas en beperking op storten van afval; daling veestapel). De emissies van CO₂, die voornamelijk het gevolg zijn van de verbranding van fossiele brandstoffen, bleven steeds hoger dan in 1990. De verbeteringen inzake energie-efficiëntie die in alle sectoren werden doorgevoerd, werden in de meeste gevallen gecompenseerd door een verhoogde activiteit. In 2011 zijn de CO₂-emissies echter voor het eerste onder het niveau van 1990 gedaald.

In de sector van de energie-intensieve bedrijven, die meedoen aan de uitsoothandel (ETS), daalde de uitstoot meer dan vooropgezet. In de andere sectoren (non-ETS industrie, landbouw, gebouwen en transport) was de daling niet overal even uitgesproken.

Broeikasgasemissies in 2011, internationale vergelijking, 1990=100

Bespreking

De aanpak van de mondiale klimaatverandering vereist meer doorgedreven emissiereducties na 2012. Daartoe keurden het Europese Parlement en de Raad eind 2008 het EU klimaat- en energiepakket goed. Daarin verbindt de EU zich er onder andere toe om haar totale uitstoot van broeikasgassen met minstens 20% te verminderen in de periode 1990-2020.

Sinds 2005 wordt het gros van de CO₂-uitstoot in de industrie en energiesector gereguleerd via een systeem van Europese emissiehandel (ETS). Op die manier reguleert de Europese emissiehandel circa 40% van de Vlaamse broeikasgasuitstoot. In de EU moeten de ETS broeikasgasemissies tegen 2020 21% lager liggen dan in 2005.

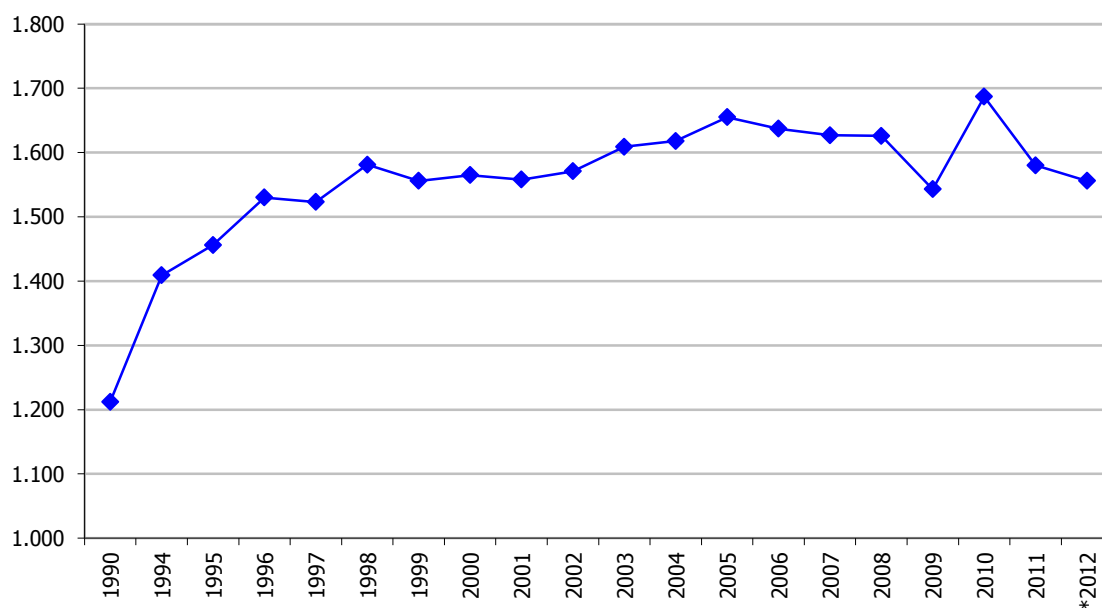
De doelstelling die Europa aan de lidstaten oplegt tegen 2020 heeft enkel nog betrekking op het niet-ETS gedeelte (met name de niet-ETS industrie, transport, gebouwen en landbouw).

Europa bepaalt dat de Europese lidstaten hun emissies in de niet-ETS-sectoren tussen 2013 en 2020 moeten reduceren volgens een lineair afnemend pad met jaarlijkse reductiedoelstellingen. België moet een lineair afnemend emissiereductietraject volgen dat in 2020 een uitstootreductie realiseert van 15% in vergelijking met de niet-ETS-uitstoot in 2005 (Scope 13-20).

Op 28 juni 2013 keurde de Vlaamse Regering het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2013-2020 definitief goed. Het Vlaams mitigatieplan dat hiervan onderdeel is, wil de uitstoot van niet-ETS broeikasgassen in Vlaanderen tussen 2013 en 2020 verminderen in uitvoering van deze Europese beslissing. De niet-ETS broeikasgasuitstoot in 2012 gecorrigeerd volgens ETS scope 13-20 is ten opzichte van het referentiejaar 2005 gedaald met 3,1%.

Domein	Milieu
Indicator	Energiegebruik
Definitie	Het bruto binnenlands energiegebruik (BBE) is de totale energie die nodig is om te voldoen aan de binnenlandse energievraag en het niet-energetisch gebruik van energiedragers. Het is de som van alle primaire energieproductie en geïmporteerde energie verminderd met de export van energie en de brandstof voor de internationale scheep- en luchtvaartbunkers.
Streefwaarde Pact 2020	Stijging energie-efficiëntie en overeenkomstige daling energiegebruik.
Streefwaarde Europa 2020	Energiebesparingsstreefwaarde van 9% in 2016 tegenover gemiddelde finale energiegebruik over periode 2001-2005.
Bron data	Energiebalans VITO, ICEDD, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/1579.htm

Bruto binnenlands energiegebruik, Vlaams Gewest, 1990-2012, in PJ

Bruto binnenlands energiegebruik, 2000-*2012, in PJ

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	*2012
Vlaams Gewest	1.565	1.655	1.637	1.627	1.626	1.543	1.687	1.580	1.556
Waals Gewest	791	776	760	744	762	695	727	707	
Brussels Gewest		95	92	87	90	87	92	79	
België	2.479	2.469	2.443	2.387	2.496	2.433	2.575	2.499	
EU27	72.218	76.400	76.441	75.735	75.403	71.262	73.662	71.078	

* Voorlopige cijfers.

Bespreking

De Europese Richtlijn Energie-Efficiëntie van 2006 verplicht de lidstaten om het finale energiegebruik van activiteiten die niet onder het Europees Emissiehandelssysteem (ETS) vallen te beperken. Conform de indicatieve doelstelling in de richtlijn, streefde het eerste Vlaamse Actieplan Energie-Efficiëntie ernaar om eind 2016 een absolute hoeveelheid energie te besparen die overeenkomt met 9% van het gemiddelde finale binnenlandse energiegebruik over de periode 2001-2005.

De lidstaten zijn verplicht om hierover driemaal uitgebreid te rapporteren aan de Europese Commissie, via de actieplannen 'energie-efficiëntie' (2007, 2011 en 2014). In 2011 nam de Vlaamse Regering akte van het tweede Vlaams Actieplan Energie-Efficiëntie. Uit dit plan blijkt dat eind 2016 een energiebesparing van 13% kan worden gerealiseerd, beter dus dan de vooropgestelde streefwaarde van 9%.

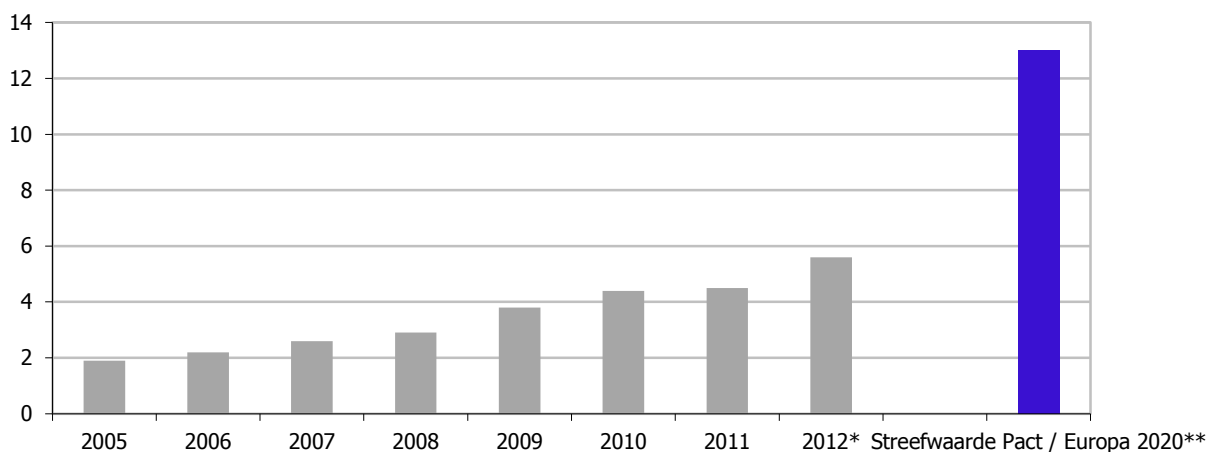
Ondertussen heeft de EU in 2012 een nieuwe Richtlijn Energie-Efficiëntie (2012/27/EU) goedgekeurd waarbij tegen 2020 voor de EU gestreefd wordt naar 20% primaire energiebesparing ten opzichte van een business-as-usual scenario.

België heeft in juni 2013 bij de Europese Commissie een primaire energiebesparing tegen 2020 van 18% ten opzichte van business-as-usual als indicatieve doelstelling aangemeld. Deze 18% is een optelsom van besparingen door beleidsmaatregelen van de gewesten en de federale overheid.

Deze richtlijn dient tegen midden 2014 omgezet te worden in nationale/regionale wetgeving.

Domein	Milieu
Indicator	Hernieuwbare energie
Definitie	Onder hernieuwbare energie vallen zowel de groene stroomproductie, groene warmteproductie als de hernieuwbare energie in transport.
Streefwaarde Pact 2020	Het aandeel hernieuwbare energie in het totaal bruto finaal energieverbruik bedraagt 13% in 2020 (deze doelstelling geldt voor België, er is nog geen verdeling tussen de gewesten gebeurd).
Streefwaarde Europa 2020	Idem.
Bron data	VITO, ICEDD, Eurostat
Meer informatie	http://www.emis.vito.be/inventaris-duurzame-energie

Aandeel hernieuwbare energie in het bruto finaal energieverbruik, Vlaams Gewest, 2005-2012, in %

* Voorlopige cijfers.

** 13% is de streefwaarde voor België, momenteel zijn lastenverdelingsonderhandelingen bezig tussen de gewesten. □

Aandeel hernieuwbare energie in het finaal energieverbruik, 2005-2012, in %

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*
Vlaams Gewest ¹	1,9	2,2	2,6	2,9	3,8	4,4	4,5	5,6
Waals Gewest ²	4,0	4,6	6,3	6,7	7,6	8,6	8,8	
Brussels Gewest ³	0,7	0,6	0,8	0,8	1,3	1,5	1,7	
België ⁴	2,3	2,7	3,0	3,3	4,6	5,0	5,2	6,8
EU28 ⁴	8,5	9,0	9,7	10,4	11,6	12,5	13,0	14,1

* Voorlopige cijfers.

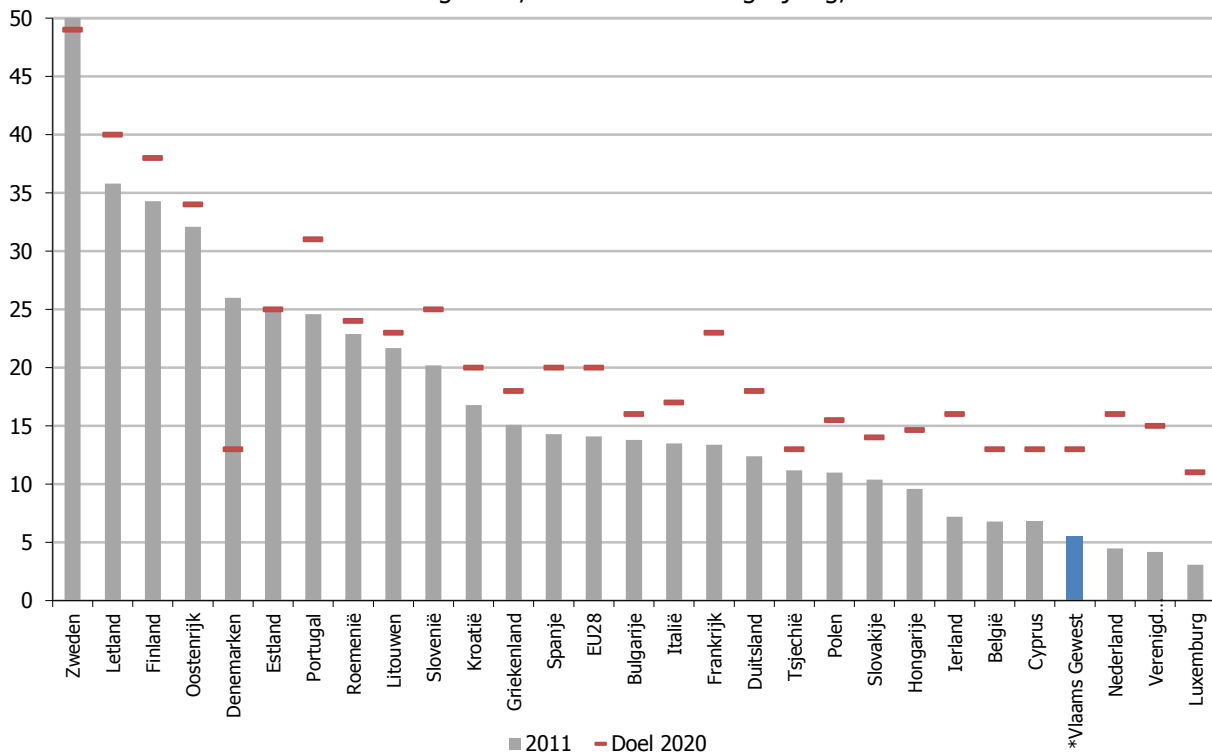
¹ Bron: Inventaris duurzame energie in Vlaanderen 2012.

² Bron: Portail de l'énergie en Wallonie.

³ Bron: Energiebalans van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2011.

⁴ Bron: Eurostat.

Aandeel hernieuwbare energie in het bruto finaal energieverbruik in 2011 en doelstelling 2020, internationale vergelijking, in % *

* 13% is de streefwaarde voor België, momenteel zijn lastenverdelingsonderhandelingen bezig tussen de gewesten.

Bespreking

De Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie (2009/28/EG) verplicht België om het aandeel hernieuwbare energie in het bruto finaal energiegebruik op te trekken naar 13% in 2020. Hiervoor wordt rekening gehouden met de inlandse productie van zowel groene stroom als groene warmte en koeling en met het gebruik van hernieuwbare energiebronnen voor transportdoeleinden (zowel biobrandstoffen in verbrandingsmotoren als groene stroom in elektrische voertuigen). De onderhandeling over de verdeling van de Belgische doelstelling tussen de gewesten en de federale overheid loopt nog. In 2012 bedroeg dit aandeel in Vlaanderen 5,6%.

In 2012 bedraagt de totale bruto productie van groene stroom 6.030 GWh. Dit betekent een aandeel van 10,1% in het Vlaamse bruto elektriciteitsverbruik. Productie op basis van biologisch materiaal – biomassa, biogas en de organische fractie van het huisvuil – blijft de productie van groene stroom domineren. Toch deed de installatie van nieuwe zonnepanelen en windturbines het aandeel zonne-, wind-, en waterenergie oplopen van 16% in 2005 tot 40% in 2012.

Bij groene warmte is de bijdrage van biomassa (95,5%) vergeleken met die van warmtepompen, zonneboilers en warmtepompboilers (4,5%) die warmte onttrekken aan bodem, lucht of zonnestraling nog nadrukkelijker.

Het aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het vervoer (biobrandstoffen en groene stroom) ten opzichte van het finale energieverbruik in het vervoer bedraagt 4,5% in 2012.

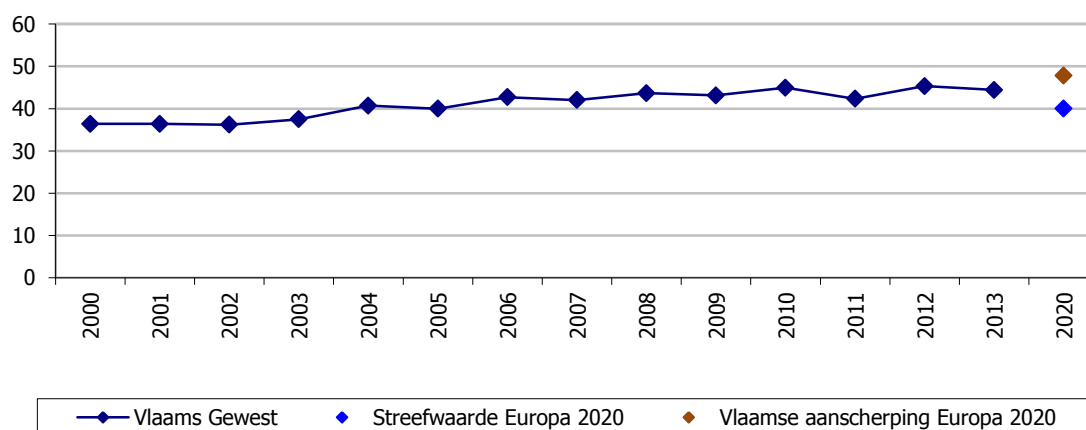
Hier domineren de biobrandstoffen (98%) op de inzet van groene stroom (2%).

Internationaal vergeleken was het aandeel hernieuwbare energie in Vlaanderen in 2011 eerder laag.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat lidstaten met een hoog aandeel hernieuwbare energie vaak ook meer potentieel hiertoe hebben (Vlaanderen heeft relatief weinig zon, relatief weinig locaties voor windmolens en waterkracht,...).

Domein	Onderwijs en Vorming
Indicator	Opleidingsniveau bevolking (30-34-jarigen)
Definitie	Aandeel 30-34-jarigen dat met succes hoger onderwijs heeft afgerond, in %. De betreffende diploma's hoger onderwijs zijn: hogescholenonderwijs, hoger beroepsonderwijs, hoger volwassenenonderwijs, of universitair onderwijs. De oude kandidaturendiploma's worden echter niet meegeteld, terwijl dit voor de huidige bachelordiploma's wel het geval is. Het gaat over ISCED (International Standard Classification of Education) 5 en 6.
Streefwaarde Pact 2020	Stijging aantal jongeren (20-29 jaar) met diploma hoger onderwijs.
Streefwaarde Europa 2020	40% van de 30-34-jarigen heeft in 2020 het hoger onderwijs met succes afgerond.
Vlaamse aanscherping Europa 2020	Het Belgische streefcijfer is 47% van de 30-34-jarigen. De Vlaamse aanscherping bedraagt 47,8%.
Bron data	Eurostat LFS, FOD Economie – ADSEI EAK (bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)
Meer informatie	http://www.steunpuntwse.be/sites/steunpuntwse.be/files/documents/cijfers/st_wse_jongeren_methodologie.pdf

Aandeel 30-34-jarigen die met succes hoger onderwijs hebben afgerond, Vlaams Gewest, 2000-2013*, in %

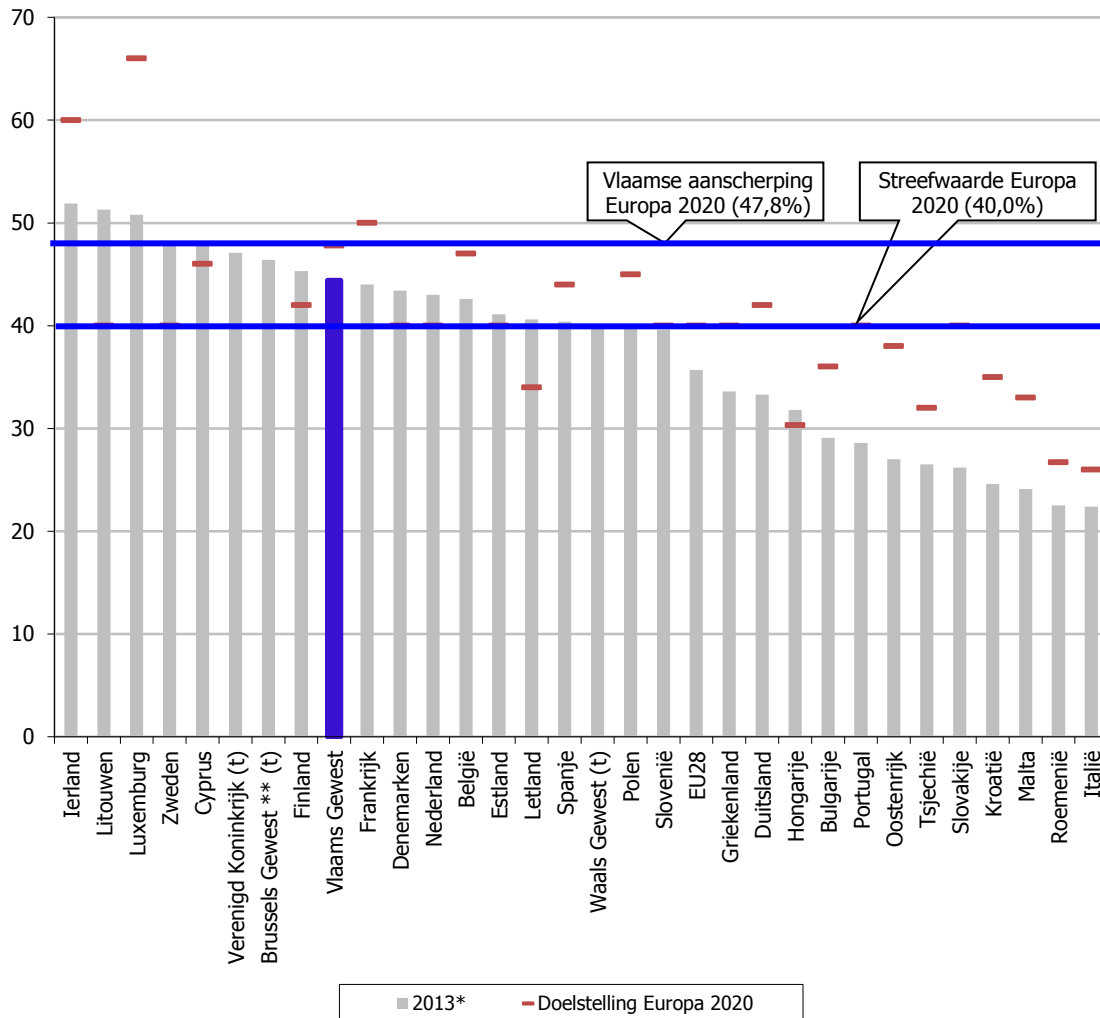

Aandeel 30-34-jarigen dat met succes hoger onderwijs heeft afgerond, 2000-2012, in %

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	*2013
Vlaams Gewest	36,4	40,0	42,7	42,0	43,6	43,1	45,0	42,3	45,3	44,4
Waals Gewest	30,0	33,9	36,5	38,0	39,3	39,4	41,5	40,5	40,0	
Brussels Gewest	43,9	49,8	47,8	47,6	48,4	43,5	48,7	47,8	46,4	
België	35,2	39,1	41,4	41,5	42,9	42,0	44,4	42,6	43,9	42,6
EU28	nb	27,9	28,8	29,9	31,0	32,1	33,4	34,5	35,7	36,6

*voorlopige cijfers.

Aandeel 30-34-jarigen die met succes hoger onderwijs hebben afgerond,
in 2013* en streefwaarde voor 2020, internationale vergelijking, in %

* voorlopige cijfers

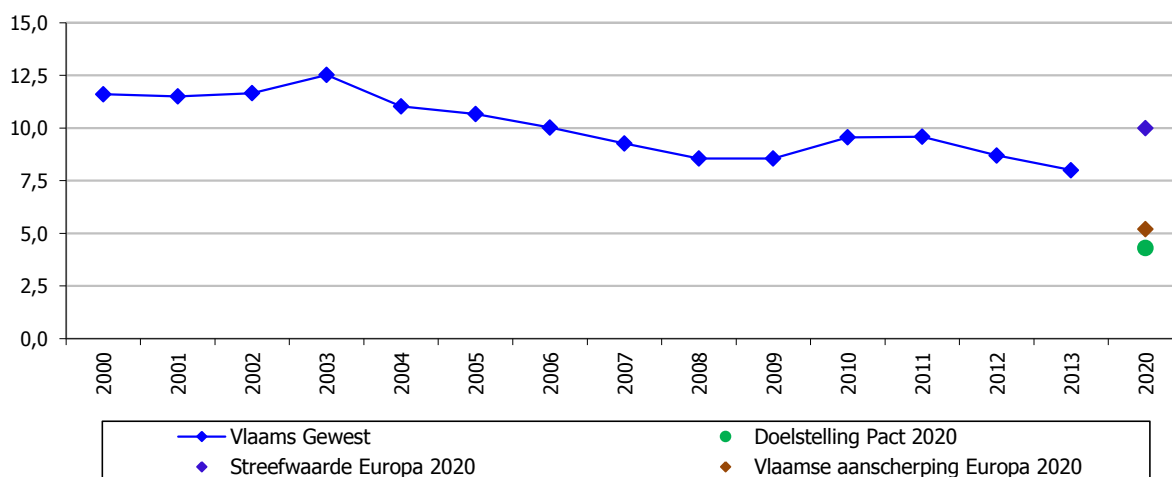
(t) Geen nationale/regionale Europa 2020-doelstelling.

Bespreking

Het wordt alsmaar belangrijker om met voldoende kwalificaties naar de arbeidsmarkt te trekken. In Europese context kent de Vlaamse arbeidsmarkt een hoog aandeel van hoog opgeleiden: anno 2013 beschikt circa 44% van de 30-34-jarigen in het Vlaamse Gewest over een diploma hoger onderwijs. Hiermee voldoet het Vlaamse Gewest nu reeds aan de Europese benchmark van 40% voor 2020. De door Vlaanderen vooropgestelde aanscherping tot 47,8% is echter nog niet bereikt. In de EU28 bedraagt het aandeel hoog opgeleiden tussen 30 en 34 jaar 36,8%. In 2012 ligt het cijfer voor Wallonië (40,0%) lager dan dat voor het Vlaamse Gewest. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (46,4%) ligt het iets hoger dan in Vlaanderen. Men kan zich echter vragen stellen over de representativiteit van de EAK-cijfers voor Brussel.

Domein	Onderwijs en Vorming
Indicator	Vroegtijdige schoolverlaters
Definitie	Deze indicator meet het aantal 18- tot en met 24-jarigen die als hoogste diploma lager secundair (1ste of 2de graad) onderwijs hebben en in de referentieperiode van de 4 laatste weken geen opleiding hebben gevolgd, in verhouding tot het totaal aantal 18- tot en met 24-jarigen. Het is pas sinds 2005 mogelijk om studenten in schoolvakantie af te zonderen. Voordien werden zij wel als ongekwalificeerde uitstroom beschouwd. Vandaar dat er een tijdreeksbreuk is tussen 2004 en 2005.
Streefwaarde Pact 2020	Halvering tegen 2020, of 4,3% in 2020 (nulmeting 2008). Het Vlaamse Steunpunt Studie en Schoolloopbanen (SSL) komt via een alternatieve meting (eveneens opgenomen in het Pact) op basis van administratieve gegevens uit op een ongekwalificeerde uitstroom van 14,1% (nulmeting 2006). Een halvering vereist dan een waarde van 7,05% tegen 2020. Deze laatste metingswijze is niet beschikbaar op Europees niveau.
Streefwaarde Europa 2020	Die streefwaarde bedraagt 10%.
Vlaamse aanscherping Europa 2020	De Belgische streefwaarde bedraagt 9,5%. De Vlaamse aanscherping van de streefwaarde Europa 2020 is vastgesteld op 5,2%.
Bron data	Eurostat LFS, FOD Economie – ADSEI EAK (bewerking Departement WSE/ Steunpunt WSE)
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/995.htm

Vroegtijdige schoolverlaters (18-24 jaar), Vlaams Gewest, 2000-2013*, in %

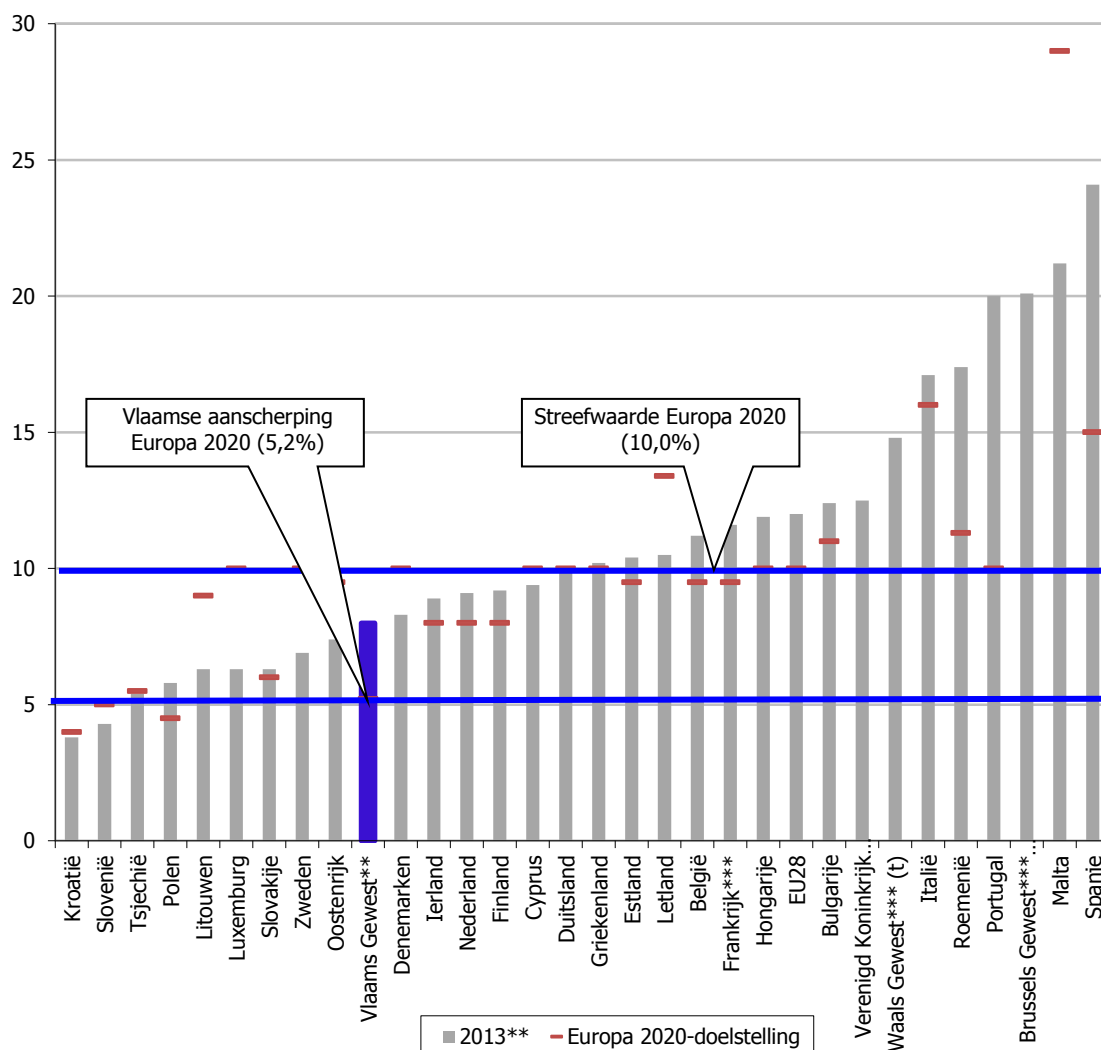

Vroegtijdige schoolverlaters (18-24 jaar), 2000-2013, in %

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Vlaams Gewest	11,6	10,7	10,0	9,3	8,6	8,6	9,6	9,6	8,7	8,0
Waals Gewest	15,5	14,6	14,8	14,3	15,2	13,8	13,7	14,7	14,8	
Brussels Gewest	20,7	19,4	19,3	20,2	19,9	15,6	18,4	18,9	20,1	
België	13,8	12,9	12,6	12,1	12,0	11,1	11,9	12,3	12,0	12,0
EU28	nb	15,7	15,4	14,9	14,7	14,2	13,9	13,4	12,7	12,7

* Voorlopige cijfers.

Vroegtijdige schoolverlaters (18-24 jaar) in 2013* en streefwaarde voor 2020, internationale vergelijking, in %

* Voorlopige cijfers.

(t) Geen nationale/regionale Europa 2020-doelstellingen.

** op basis van laatste kwartaal 2012 en 3 kwartalen 2013.

*** cijfers 2012

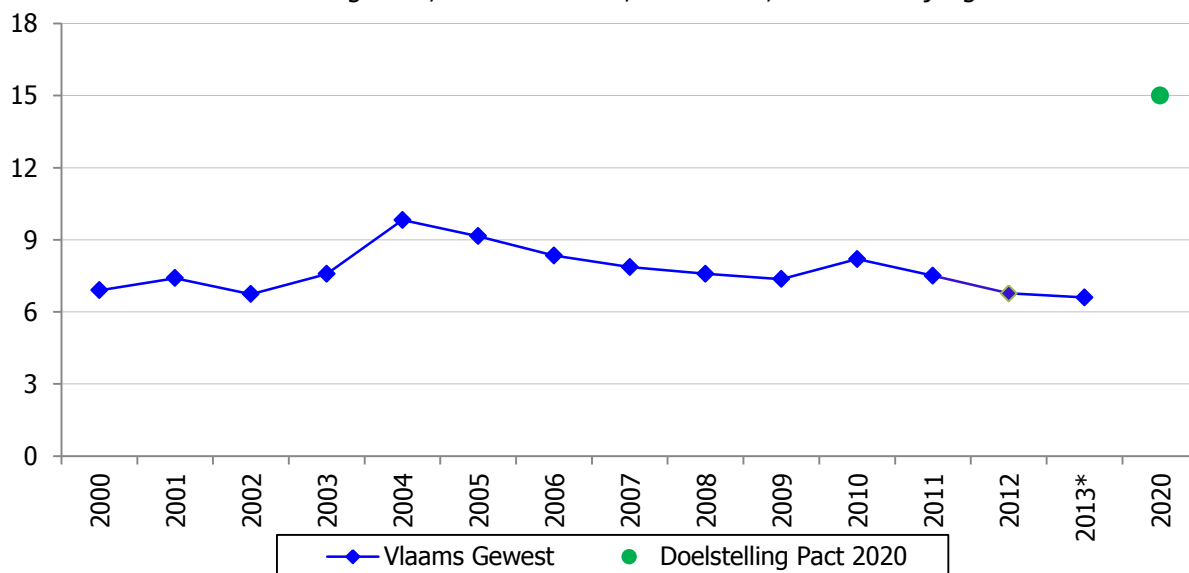
Bespreking

Het Vlaamse Gewest presteert beter dan de EU28 (en de overige regio's in België). Anno 2013 hadden, volgens de voorlopige resultaten 8% van de Vlaamse 18-24-jarigen geen diploma lager secundair onderwijs en waren evenmin in opleiding. Hiermee voldoet het Vlaamse Gewest aan de Europese streefwaarde van 10% voor 2020, maar niet aan de Vlaamse aanscherping ervan (5,2%). Het cijfer is het laagste van de voorbije metingen. Het Pact 2020 streeft tegen 2020 naar een halvering van de nulmeting 2008, of 4,3%. In de EU28 bedroeg de ongekwalificeerde uitstroom in 2013 12,7%. Op Europees niveau is de trend dalend. De cijfers voor het Waalse Gewest voor 2012 (14,8%) en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (20,1%) liggen hoger dan de Vlaamse waarde.

De alternatieve meting op basis van administratieve gegevens door het Steunpunt Studie en Schoolloopbanen (SSL) levert voor het Vlaamse Gewest een hoger cijfer op (12,7% in 2010). Van dit cijfer worden de personen die een opleiding volgen echter niet "afgetrokken", zoals dat bij het EAK-cijfer het geval is.

Domein	Onderwijs en vorming
Indicator	Bevolking 25-64 jaar dat deelneemt aan opleidingen tijdens referentieperiode van 4 weken voorafgaand aan enquête (levenslang leren), in % (EAK)
Definitie	De indicator geeft het aandeel van de bevolking in de leeftijdscategorie tussen 25 en 64 jaar die in de referentieperiode van vier weken een opleiding (vorming) heeft gevolgd. Opleiding (vorming) wordt ruim opgevat en omvat zowel een opleiding in het reguliere onderwijs als erbuiten. De aard van de opleiding speelt geen rol. Het hoeft dus niet noodzakelijk over beroepsgerichte opleidingen te gaan. Het gaat over jaargemiddelden, dat wil zeggen over jaargemiddelden van de steekproef die gelijkmatig over het jaar wordt gespreid. In het verleden waren de jaarcijfers niet altijd beschikbaar en beperkte men zich tot cijfers die alleen betrekking hadden op het tweede kwartaal. Vanaf 2006 werd de definitie van opleiding licht aangepast in die zin dat de studenten in vakantie uit de steekproef worden uitgesloten, hetgeen voordien niet het geval was.
Streefwaarde	15% van de totale bevolking op beroepsactieve leeftijd tegen 2020
Streefwaarde	Geen
Dimensies	Geen
Bron data	Eurostat LFS, FOD Economie – ADSEI EAK (bewerking Departement WSE/Steunpunt WSE)
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/4637.htm http://www.steunpuntwse.be/sites/steunpuntwse.be/files/documents/cijfers/st_wse_europa_methodologie_0.pdf

Levenslang leren, Vlaams Gewest, 2000-2013, in % 25-64-jarigen

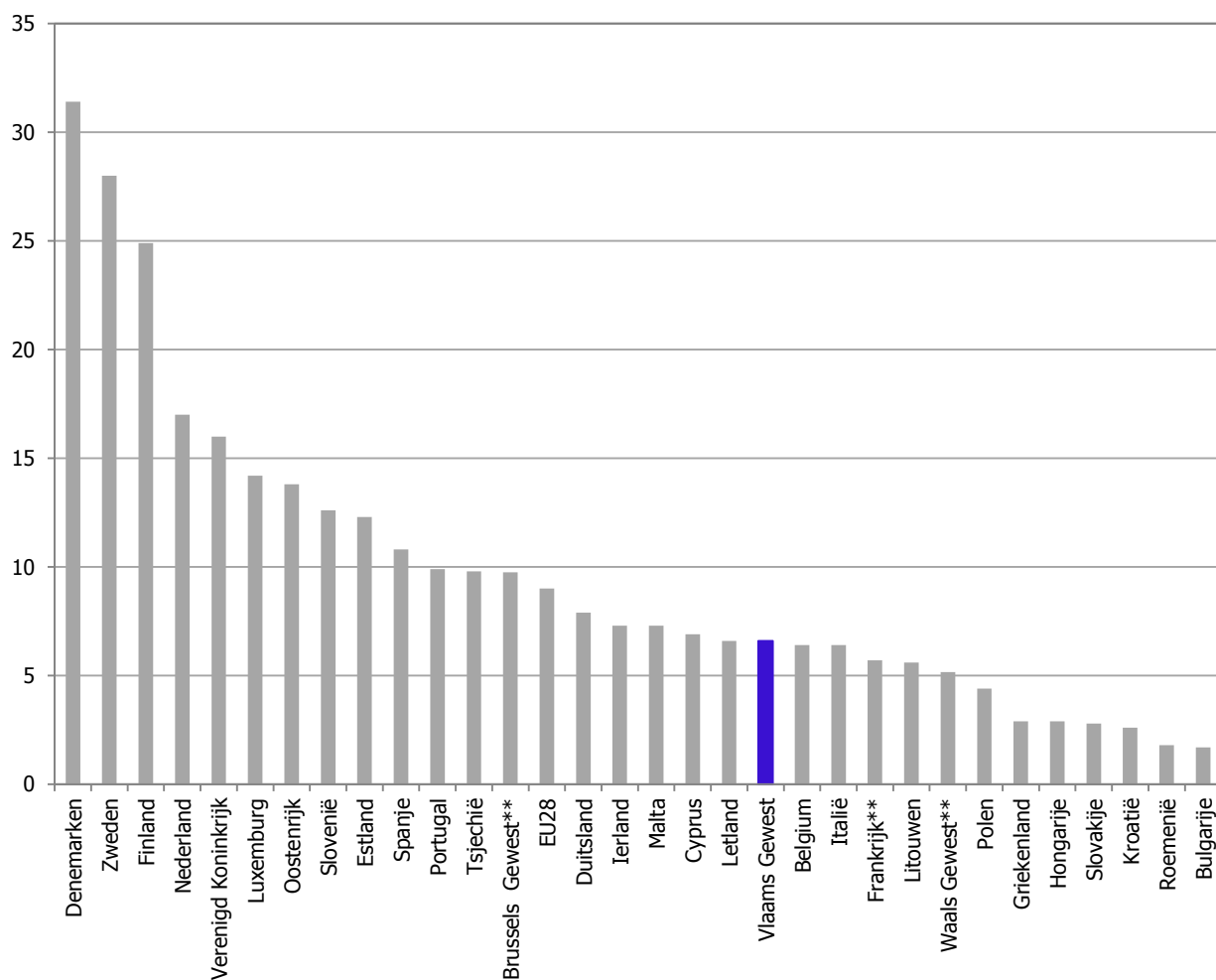

Levenslang leren, 2000-2013, in % 25-64-jarigen

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Vlaams Gewest	6,9	9,1	8,3	7,9	7,6	7,4	8,2	7,5	6,8	6,6
Waals Gewest	4,7	5,8	5,1	4,9	4,6	4,7	4,7	5,2	5,2	
Brussels Gewest	6,7	12,0	10,3	10,4	9,5	10,4	9,1	10,3	9,7	
België	6,2	8,4	7,5	7,2	6,8	6,8	7,2	7,1	6,6	6,4
EU28	nb	9,5	9,4	9,3	9,3	9,2	9,1	8,8	9,0	10,7

* Is een gemiddelde van kwartaal 4/2012 t.e.m. kwartaal 3/2013.

Levenslang leren, internationale vergelijking, 2013*, in % 25-64-jarigen

* voorlopige cijfers.

** cijfers 2012.

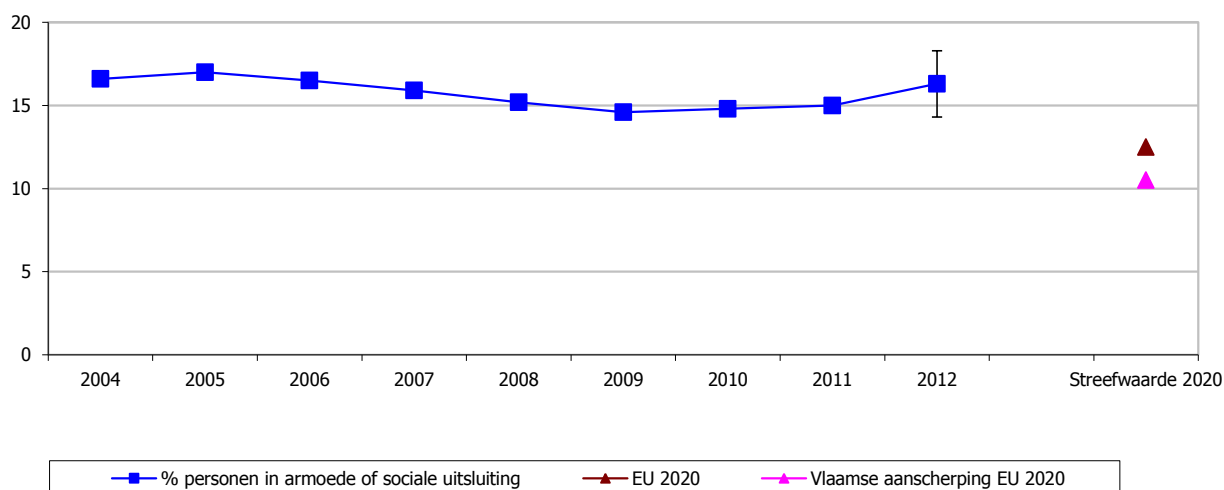
Bespreking

Het aandeel van de bevolking (25-64 jaar) dat deelneemt aan levenslang leren is in het Vlaamse Gewest in de Europese vergelijking vrij laag (onder het EU28-gemiddelde van 10,7% in 2013). Het aandeel ligt in 2012 in het Vlaamse Gewest (6,6%) wel hoger dan in het Waalse Gewest (5,2%), maar lager dan in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (9,7%). Het voorlopig cijfer voor 2013 geeft aan dat de deelname aan levenslang leren in Vlaanderen verder daalt tot 6,6%.

Op een wat langere periode is bovendien geen stijgende trend vast te stellen. Het Pact 2020 stelt 15% als streefnorm tegen 2020 voorop. Europa 2020 stelt geen streefwaarde voorop.

Domein	Sociale cohesie
Indicator	Samengestelde indicator: % personen in armoede of sociale uitsluiting
Definitie	Het % personen in armoede of sociale uitsluiting wordt in de EU 2020-definitie geoperationaliseerd als het % personen dat: 1. moet rondkomen met een gestandaardiseerd beschikbaar huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel 2. en/of leeft in een gezin dat ernstig materieel gedepriveerd is (= mist minstens 4 van een lijst van 9 items omwille van financiële redenen)* 3. en/of niet ouder is dan 59 jaar en leeft in een gezin waarvan de totale werkintensiteit lager ligt dan 0,20. De werkintensiteit is de verhouding van het aantal gewerkte maanden door alle leden van het huishouden van 18 tot 59 jaar op het aantal maanden dat alle leden van het huishouden van 18 tot 59 jaar zouden kunnen werken. * Deze 9 items zijn: 1 week vakantie per jaar, een maaltijd met vis, vlees of kip om de 2 dagen, een wasmachine, een kleuren-tv, een telefoon, een auto, de rekeningen voor huur/hypotheek en nutsvoorzieningen kunnen betalen, het huis degelijk kunnen verwarmen, beperkte onverwachte financiële uitgave kunnen doen
Streefwaarde Pact 2020	In 2020 ligt het aandeel inwoners dat leeft in armoede of geconfronteerd wordt met sociale uitsluiting laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.
Streefwaarde EU 2020	EU 2020-doelstelling: daling van het totaal aantal personen in armoede of sociale uitsluiting met 20 miljoen ten opzichte van totaal aantal van 120 miljoen personen in armoede of sociale uitsluiting in 2008 (= daling met 17%).
Vlaamse aanscherping EU 2020	Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling: daling van het aantal personen in armoede of sociale uitsluiting met 280.000 personen ten opzichte van totaal aantal van 930.000 personen in armoede of sociale uitsluiting (volgens de EU 2020-definitie) in 2008 (= daling met 30%). Streefcijfer= 10,5% in 2020.
Bron data	EU-SILC ADSEI, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sqml/largereeksen/1319.htm

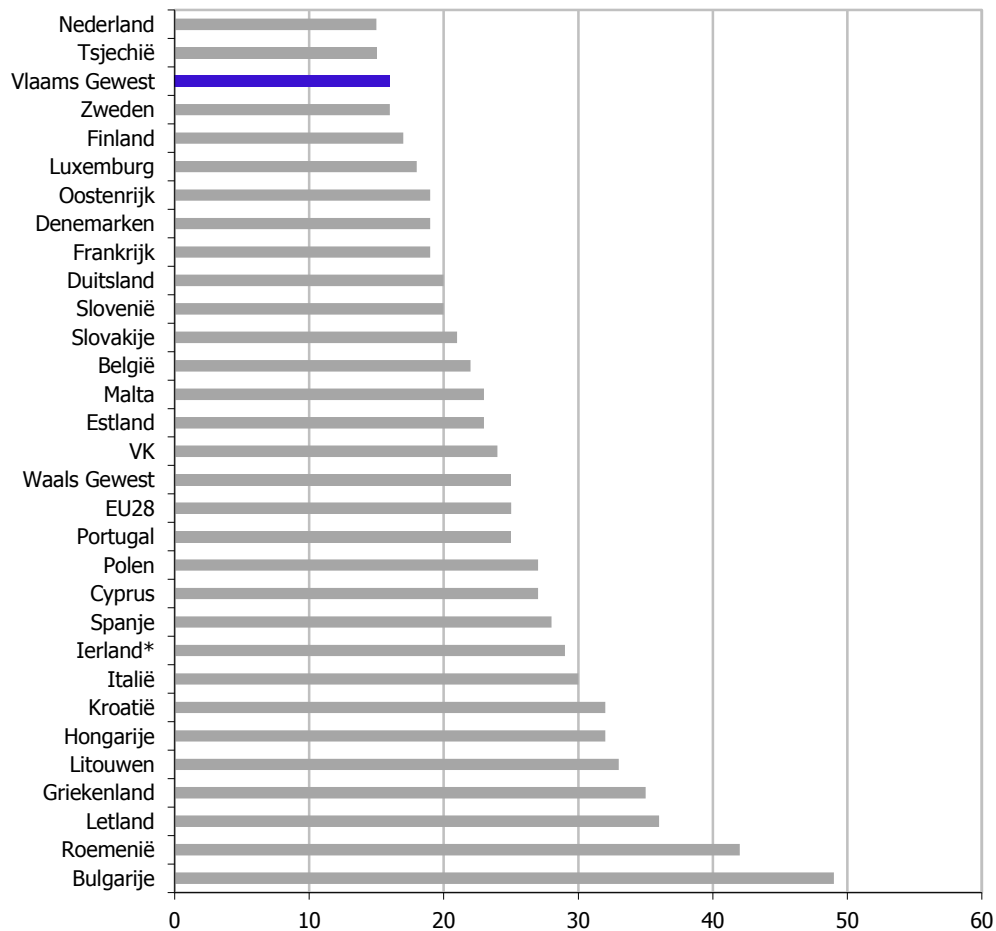
Personen in armoede of sociale uitsluiting op basis van samengestelde indicator,
Vlaams Gewest, 2004-2012, in % van de bevolking

Personen in armoede of sociale uitsluiting op basis van samengestelde indicator, 2004-2012,
in % van de totale bevolking

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	16,6	17,0	16,5	15,9	15,2	14,6	14,8	15,0	16,3
Waals Gewest	25,5	27,1	26,1	26,8	26,6	25,4	25,7	25,4	24,9
België	21,6	22,6	21,5	21,6	20,8	20,2	20,8	21,0	21,6
EU28 (tot 2009: EU27)	-	25,6	25,2	24,4	23,6	23,1	23,7	24,3	24,8

Personen in armoede of sociale uitsluiting op basis van samengestelde indicator in 2012, internationale vergelijking, in % van de bevolking

* Gegevens voor 2011.

Bespreking

De Europese Unie stelt zich als doel om het aantal personen in armoede of sociale uitsluiting in de hele Unie tegen 2020 met 20 miljoen te verminderen. In 2008 (= referentiejaar) leefden volgens de EU 2020-definitie 120 miljoen personen in armoede of sociale uitsluiting. Het gaat om personen met een gestandaardiseerd huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel, personen die leven in een gezin in ernstige materiële deprivatie en/of personen die leven in een gezin met een zeer lage werkintensiteit. Een daling van deze groep met 20 miljoen tegen 2020 komt overeen met een daling van 17%.

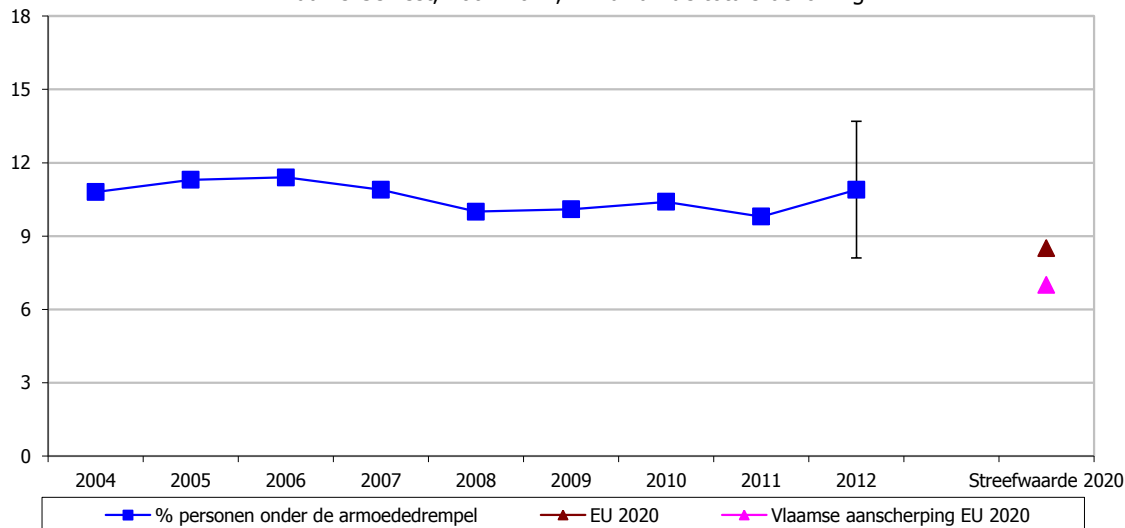
Als dergelijke daling (-17%) wordt toegepast op de situatie in het Vlaamse Gewest betekent dit dat het aantal personen in armoede of sociale uitsluiting tegen 2020 dient te dalen met 160.000 personen op een totaal van 930.000 personen in armoede of sociale uitsluiting in 2008 (= referentiejaar). De meer ambitieuze doelstelling van de Vlaamse Regering (-30% tegen 2020) komt overeen met een daling van het aantal armen of sociaal uitgesloten met 280.000 personen tegen 2020.

In 2012 leefde 16% van de Vlamingen in armoede of sociale uitsluiting (volgens de brede EU 2020-definitie). Dat komt overeen met ongeveer 1.020.000 personen. Sinds 2008 is het aantal personen in armoede of sociale uitsluiting min of meer stabiel gebleven. Tussen 2011 en 2012 lijkt er eerder sprake van een stijging, maar deze is niet statistisch significant.

Het Vlaamse cijfer ligt duidelijk lager dan het Waalse en Belgische percentage en het EU28-gemiddelde. Vergeleken met de Europese lidstaten scoort Vlaanderen samen met Zweden na Nederland en Tsjechië het best van de hele EU28.

Domein	Sociale cohesie
Indicator	% personen met een een gestandaardiseerd beschikbaar huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel na sociale transfers
Definitie	Het % personen in armoede wordt geoperationaliseerd als het percentage personen met een gestandaardiseerd beschikbaar huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel na sociale transfers. Deze armoederisicodrempel wordt berekend door 60% te nemen van het mediaan netto beschikbare gestandaardiseerde huishoudinkomen. Door standaardisering van het inkomen wordt rekening gehouden met de grootte en samenstelling van het huishouden.
Streefwaarde Pact 2020	"Elk gezin dient in 2020 ongeacht de samenstelling een inkomen te hebben dat de armoededrempel bereikt." Dit betekent dat het % personen met een gestandaardiseerd huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel naar 0% moet evolueren.
Streefwaarde EU 2020	EU 2020-doelstelling: daling van het totaal aantal personen in armoede of sociale uitsluiting met 17%.
Vlaamse aanscherping EU 2020	Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling: daling van 30% op elk van de 3 indicatoren van de EU 2020-indicator, zonder dubbeltellingen. Inzake aantal personen onder de armoederisicodrempel gaat het om een daling met 180.000 personen ten opzichte van totaal aantal van 610.000 personen onder de armoederisicodrempel in 2008. Streefwaarde: 7% personen onder armoederisicodrempel tegen 2020.
Bron data	EU-SILC ADSEI, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereksen/2785.htm

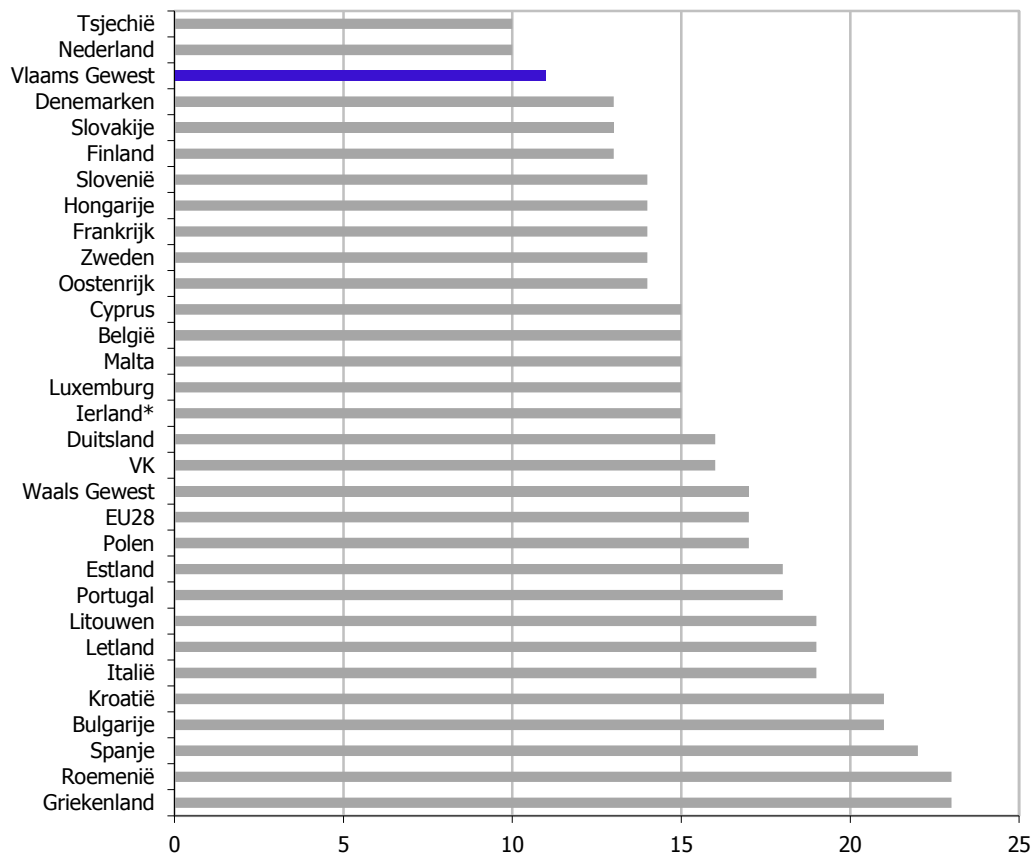
Personen met huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel, Vlaams Gewest, 2004-2012, in % van de totale bevolking

Personen met huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel, 2004-2012, in % van de totale bevolking

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	10,8	11,3	11,4	10,9	10,0	10,1	10,4	9,8	10,9
Waals Gewest	17,0	16,8	17,1	18,8	19,6	18,4	17,7	19,2	16,6
België	14,3	14,8	14,7	15,2	14,7	14,6	14,6	15,3	15,0
EU28 (tot 2009: EU27)	-	16,4	16,5	16,5	16,4	16,3	16,5	16,9	17,0

Personen met huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel in 2012, internationale vergelijking, in % van de totale bevolking

* Cijfer voor 2011.

Bespreking

De Vlaamse Regering benadrukt in haar vertaling van de EU 2020-doelstelling over armoede dat het moet gaan om een daling van 30% op elk van de 3 indicatoren (personen onder de armoederisicodrempel, personen in een ernstig materieel gedepriveerd gezin en personen in een gezin met zeer lage werkintensiteit), zonder dubbeltellingen.

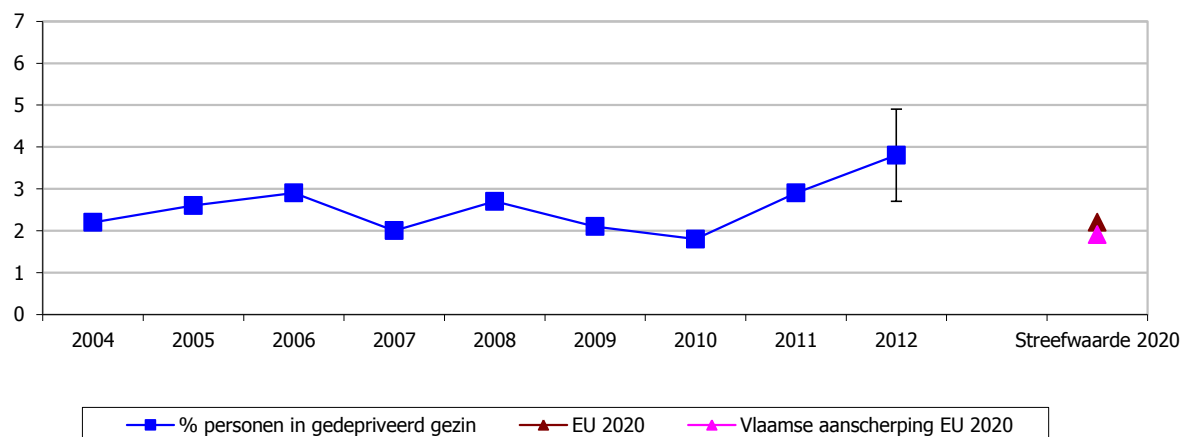
Als gekeken wordt naar de personen met een huishoudinkomen onder de Belgische armoederisicodrempel, gaat het in Vlaanderen in 2012 om ongeveer 680.000. Dat komt overeen met 11% van de totale bevolking.

Een daling van 17% tegenover referentiejaar 2008 (EU 2020-doelstelling) komt overeen met een daling met 100.000 personen in armoede tegen 2020, een daling van 30% (Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling) impliceert een daling met 180.000 personen in armoede tegen 2020. Sinds 2008 is het aantal personen onder de armoederisicodrempel min of meer stabiel gebleven, al lijkt er na een beperkte daling tussen 2010 en 2011 weer sprake van een stijging tussen 2011 en 2012. Deze schommelingen zijn echter statistisch niet significant.

Het Vlaamse armoedecijfer lag in 2011 duidelijk lager dan het Waalse en Belgische percentage en het EU28-gemiddelde. Vlaanderen bekleedt een derde plaats in de Europese rangschikking, na Tsjechië en Nederland. Het is opvallend dat verschillende Oost- en Centraal-Europese landen niet beduidend slechter scoren dan de West- en Noord-Europese landen, terwijl de levensstandaard in die eerste groep landen toch lager ligt. Dat heeft te maken met het feit dat het gaat om een relatieve armoededrempel die verschilt van land tot land. Men gaat er van uit dat een minimaal aanvaardbare levensstandaard – en dus ook de armoededrempel – sterk afhankelijk is van de sociaaleconomische ontwikkelingen van elk land afzonderlijk.

Domein	Sociale cohesie
Indicator	% personen dat leeft in een ernstig materieel gedepriveerd gezin
Definitie	Het % personen dat leeft in een ernstig materieel gedepriveerd gezin is het percentage personen dat leeft in een gezin dat minstens 4 items mist uit een lijst van 9 items omwille van financiële redenen. Deze 9 items zijn: 1 week vakantie per jaar, een maaltijd met vis, vlees of kip om de 2 dagen, een wasmachine, een kleuren-tv, een telefoon, een auto, de rekeningen voor huur/hypotheek en nutsvoorzieningen kunnen betalen, het huis degelijk kunnen verwarmen, beperkte onverwachte financiële uitgave kunnen doen.
Streefwaarde Pact 2020	In 2020 ligt het aandeel inwoners dat leeft in armoede of geconfronteerd wordt met sociale uitsluiting laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.
Streefwaarde EU 2020	EU 2020-doelstelling: daling van het totaal aantal personen in armoede of sociale uitsluiting met 17%.
Vlaamse aanscherping EU 2020	Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling: daling van 30% op elk van de 3 indicatoren van de EU 2020-indicator, zonder dubbeltellingen. Inzake aantal personen in een ernstig materieel gedepriveerd gezin gaat het om een daling met 50.000 personen ten opzichte van totaal aantal van 170.000 personen in ernstige materiële deprivatie in 2008. Streefwaarde: 1,9% personen in een ernstig materieel gedepriveerd gezin tegen 2020.
Bron data	EU-SILC ADSEI, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/1319.htm

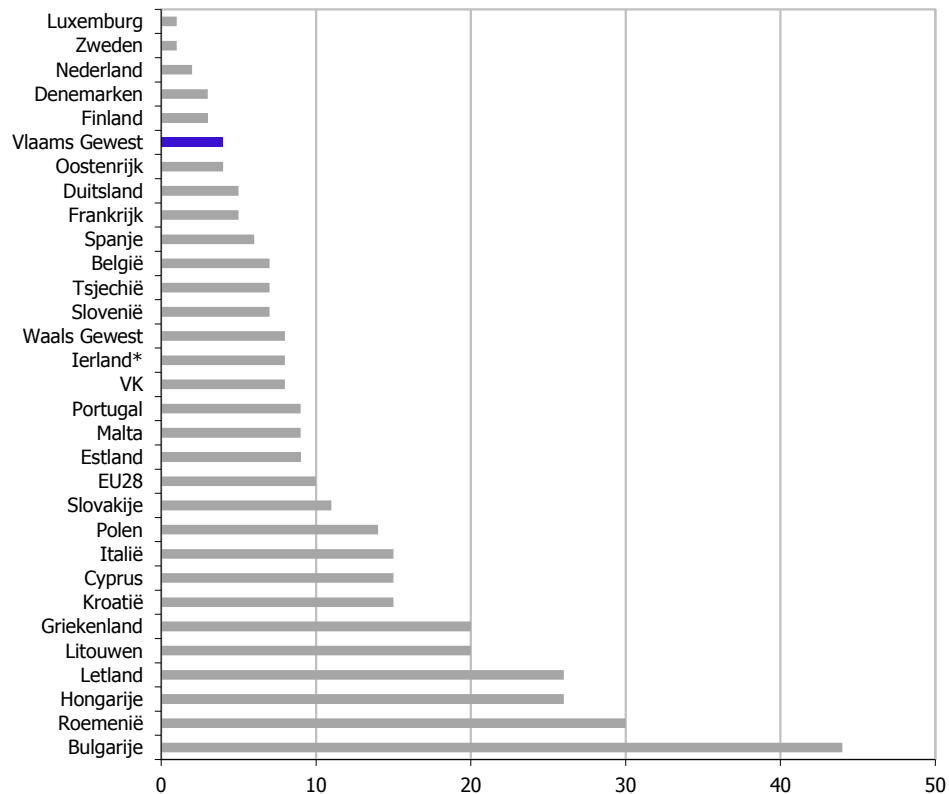
Personen in ernstig materieel gedepriveerd gezin,
Vlaams Gewest, 2004-2012, in % van de totale bevolking

Personen in een ernstig materieel gedepriveerd gezin, 2004-2012, in % van de totale bevolking

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	2,2	2,6	2,9	2,0	2,7	2,1	1,8	2,9	3,8
Waals Gewest	6,4	9,8	9,2	9,1	7,6	7,3	8,6	7,4	8,1
België	4,7	6,5	6,4	5,7	5,6	5,2	5,9	5,7	6,5
EU28 (tot 2009: EU27)		10,7	9,8	9,1	8,4	8,1	8,4	8,9	9,9

Personen in ernstig materieel gedepriveerd gezin
in 2012, internationale vergelijking, in % van de totale bevolking

* Cijfer voor 2011.

Bespreking

De Vlaamse Regering benadrukt in haar vertaling van de EU 2020-doelstelling over armoede dat het moet gaan om een daling van 30% op elk van de 3 indicatoren (personen onder de armoederisicodrempel, personen in een ernstig materieel gedepriveerd gezin en personen in een gezin met lage werkintensiteit), zonder dubbeltellingen.

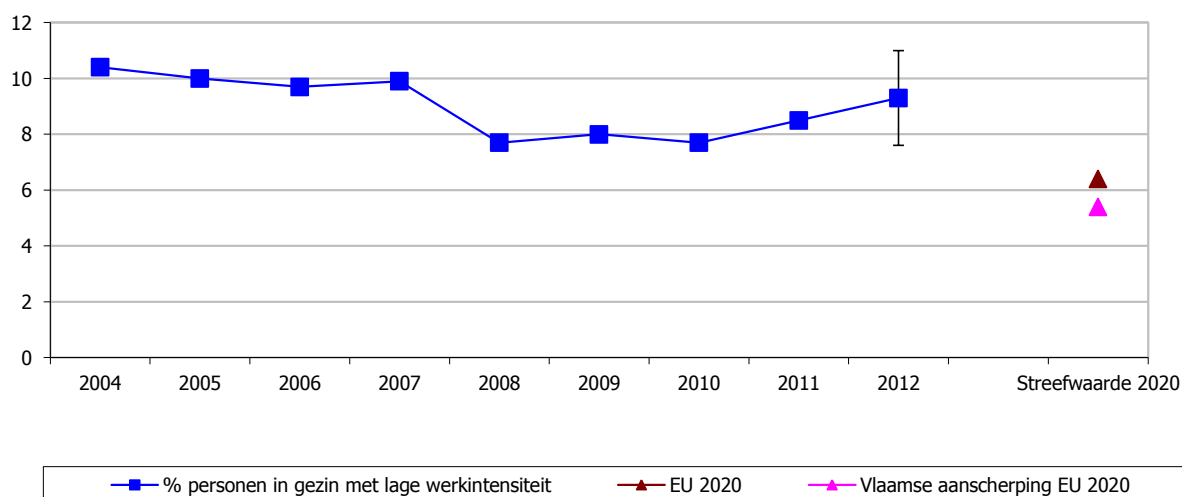
Als gekeken wordt naar de personen in een ernstig materieel deprimeerd gezin gaat het in Vlaanderen in 2012 om ongeveer 240.000. Dat komt overeen met 4% van de totale bevolking. Een daling van 17% tegenover referentiejaar 2008 (EU 2020-doelstelling) komt overeen met een daling met 30.000 personen in ernstige materiële deprivatie tegen 2020, een daling van 30% (Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling) impliceert een daling met 50.000 personen tegen 2020.

Het aandeel ernstig gedeprimeerden is tegenover 2010 duidelijk gestegen.

Het Vlaamse cijfer lag in 2012 lager dan het Waalse en Belgische percentage en het EU28-gemiddelde. Vlaanderen haalt een met Oostenrijk gedeelde 5de plaats in de Europese rangschikking. In tegenstelling tot bij de armoederisicopercentscores scoren de West- en Noord-Europese landen nu wel duidelijk beter dan de Oost-Europese landen.

Domein	Sociale cohesie
Indicator	% personen tot 60 jaar dat leeft in gezin met zeer lage werkintensiteit
Definitie	Het % personen dat leeft in een gezin met zeer lage werkintensiteit is het percentage personen dat niet ouder is dan 59 jaar en leeft in een gezin waarvan de totale werkintensiteit lager ligt dan 0,20. De werkintensiteit is de verhouding van het aantal gewerkte maanden door alle leden van het huishouden van 18 tot 59 jaar tot het aantal maanden dat alle leden van het huishouden van 18 tot 59 jaar zouden kunnen werken.
Streefwaarde Pact 2020	In 2020 ligt het aandeel inwoners dat leeft in armoede of geconfronteerd wordt met sociale uitsluiting laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.
Streefwaarde EU 2020	EU 2020-doelstelling: daling van het totaal aantal personen in armoede of sociale uitsluiting met 17%.
Vlaamse aanscherping EU 2020	Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling: daling van 30% op elk van de 3 indicatoren van de EU 2020-indicator, zonder dubbeltellingen. Inzake aantal personen in gezin met zeer lage werkintensiteit gaat het om een daling met 110.000 personen ten opzichte van totaal aantal van 360.000 personen in een gezin met lage werkintensiteit in 2008. Streefwaarde: 5,4% personen in gezin met zeer lage werkintensiteit tegen 2020.
Bron data	EU-SILC ADSEI, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sqml/largereeksen/1319.htm

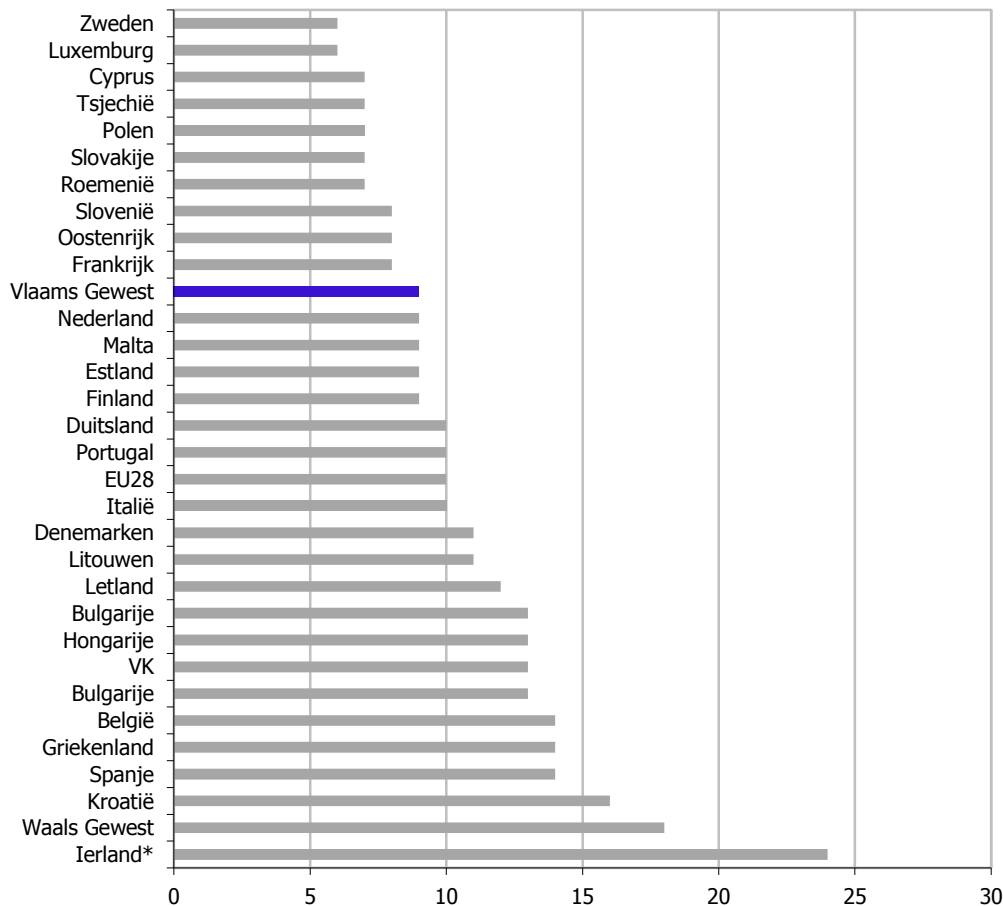
Personen tot 60 jaar in gezin met zeer lage werkintensiteit,
Vlaams Gewest, 2004-2012, in % van de totale bevolking

Personen in gezin met zeer lage werkintensiteit, 2004-2012, in % van de bevolking tot 60 jaar

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	10,4	10,0	9,7	9,9	7,7	8,0	7,7	8,5	9,3
Waals Gewest	18,4	19,7	19,3	17,5	15,7	17,3	17,8	18,3	18,1
België	14,7	15,1	14,3	13,8	11,7	12,3	12,6	13,7	14,0
EU28 (tot 2009: EU27)	-	10,3	10,5	9,6	9,0	9,0	10,2	10,4	10,3

Personen tot 60 jaar in een gezin met zeer lage werkintensiteit in 2012,
internationale vergelijking, in % van de totale bevolking

* Cijfer voor 2011.

Bespreking

De Vlaamse Regering benadrukt in haar vertaling van de EU 2020-doelstelling over armoede dat het moet gaan om een daling van 30% op elk van de 3 indicatoren (personen onder de armoederisicodrempel, personen in een ernstig materieel gedgeprimeerd gezin en personen in een gezin met lage werkintensiteit), zonder dubbeltellingen.

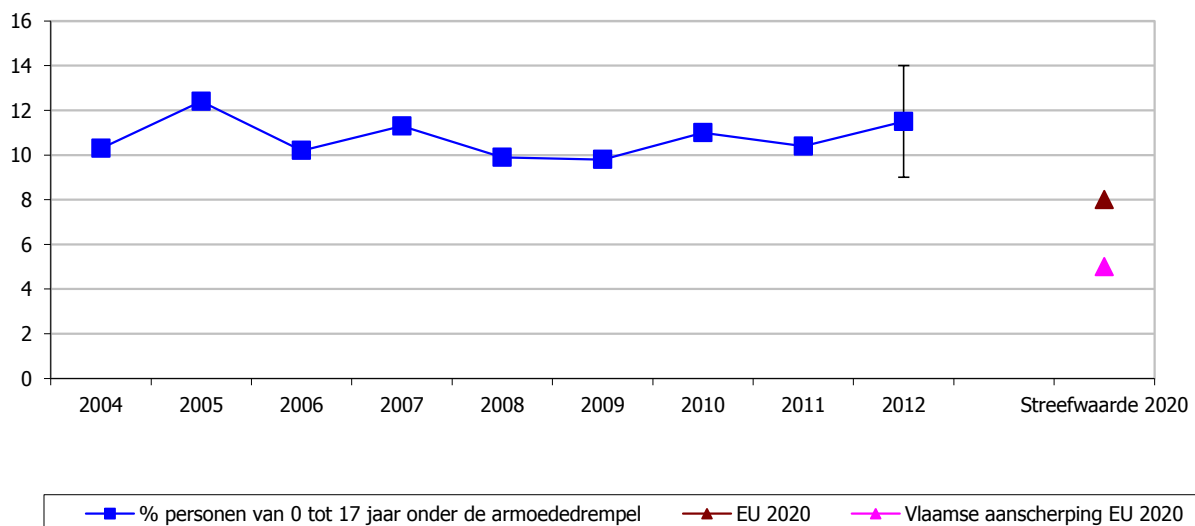
Als gekeken wordt naar de personen in een gezin met lage werkintensiteit gaat het in Vlaanderen in 2012 om ongeveer 440.000. Dat komt overeen met 9% van de bevolking tot 60 jaar.

Een daling van 17% tegenover referentiejaar 2008 (EU 2020-doelstelling) komt overeen met een daling met 60.000 personen in gezin met zeer lage werkintensiteit tegen 2020, een daling van 30% (Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling) impliceert een daling met 110.000 personen tegen 2020.

Sinds 2008 is het aantal Vlamingen in een gezin met zeer lage werkintensiteit nagenoeg constant gebleven. De beperkte stijging sinds 2010 is statistisch niet significant. Het Vlaamse cijfer lag in 2012 lager dan het Waalse en Belgische percentage en het EU28-gemiddelde. Vlaanderen haalt een 11de plaats in de rangschikking van EU-landen.

Domein	Sociale cohesie
Indicator	% kinderen met met een een gestandaardiseerd beschikbaar huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel na sociale transfers
Definitie	Het % kinderen in armoede wordt geoperationaliseerd als het percentage personen van 0 tot 17 jaar met een gestandaardiseerd beschikbaar huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel na sociale transfers. Deze armoederisicodrempel wordt berekend door 60% te nemen van het mediaan netto beschikbare gestandaardiseerde huishoudinkomen. Door standaardisering van het inkomen wordt rekening gehouden met de grootte en samenstelling van het huishouden.
Streefwaarde Pact 2020	In 2020 is er een duidelijk resultaat merkbaar van een intensieve bestrijding van armoede en sociale uitsluiting op meerdere gebieden. Het betreft resultaten van investeringen in sociale woningen, onderwijs en opleiding van kansengroepen, ziektepreventie bij kansengroepen... Die inspanningen resulteren o.m. in een halvering van het aantal kinderen dat geboren wordt in armoede (is niet gelijk aan aantal kinderen dat leeft in armoede).
Streefwaarde EU 2020	Algemene EU 2020-doelstelling: daling van het aantal personen in armoede of sociale uitsluiting met 17%.
Vlaamse aanscherping EU 2020	Vlaamse aanscherping van de EU 2020-doelstelling: daling van het aantal kinderen onder de armoederisicodrempel met 60.000 ten opzichte van totaal aantal van 120.000 kinderen onder de armoederisicodrempel in 2008 (= daling met 50%). Streefwaarde: 5% jongeren in een gezin met een huishoudinkomen onder de armoededrempel in 2020.
Bron data	EU-SILC ADSEI, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sgml/largereeksen/2785.htm

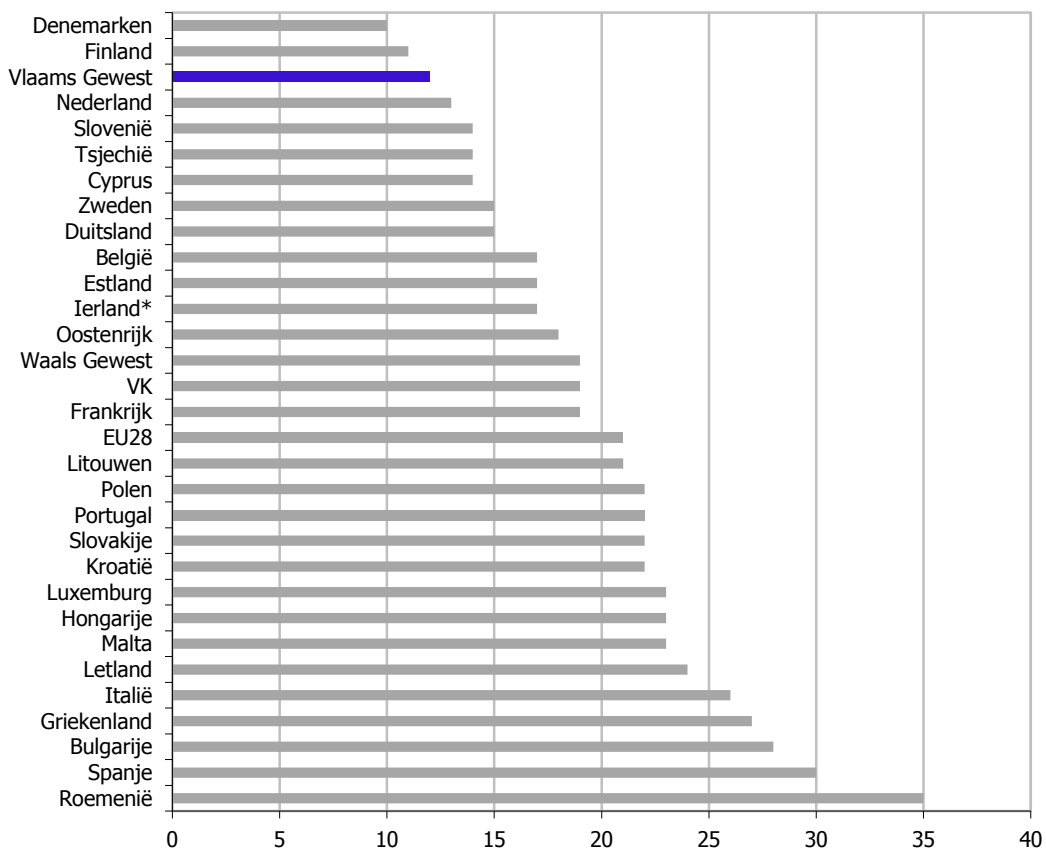
Personen van 0 tot 17 jaar met huishoudinkomen onder de armoededrempel, 2004-2012, in % van bevolking 0-17 jaar

Personen van 0 tot 17 jaar met huishoudinkomen onder de armoederisicodrempel, 2004-2012, in % van de totale bevolking van 0 tot 17 jaar

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vlaams Gewest	10,3	12,4	10,2	11,3	9,9	9,8	11,0	10,4	11,5
Waals Gewest	19,4	20,2	19,2	21,5	24,9	22,0	24,2	24,9	18,8
België	15,9	18,1	15,3	16,9	17,2	16,6	18,3	18,7	16,7
EU28 (tot 2009: EU27)	-	20,0	20,0	19,7	20,4	20,1	20,8	20,8	20,8

Personen van 0 tot 17 jaar met huishoudinkomen onder de armoededrempel,
in 2012, internationale vergelijking, in % van bevolking 0 tot 17 jaar

* Cijfer voor 2011.

Bespreking

De Vlaamse Regering legt in haar vertaling van de EU 2020-doelstelling sterk de nadruk op de reductie van de kinderarmoede. Er wordt gestreefd naar een halvering van het aantal kinderen dat leeft in armoede. Dat is een pak ambitieuzer dan de algemene EU 2020-doelstelling om de armoede in de totale bevolking met 17% te verlagen tegen 2020.

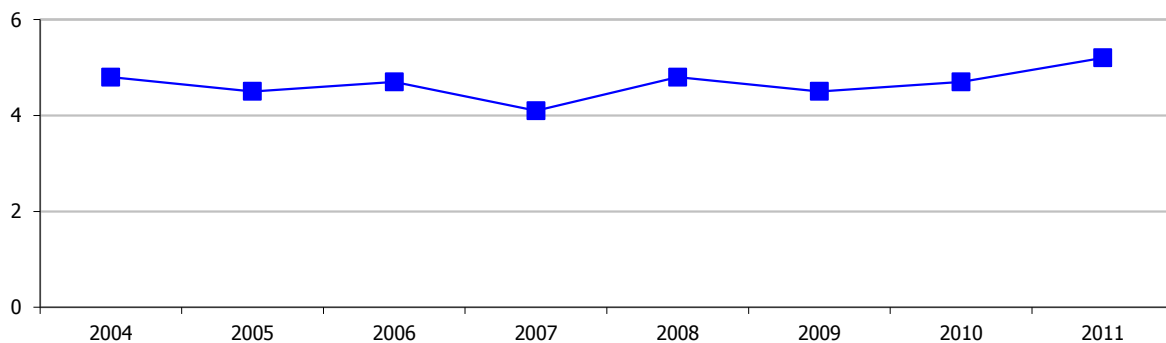
In 2012 leefde 12% van de Vlamingen tussen 0 en 17 jaar in een huishouden dat moet rondkomen met een inkomen onder de Belgische armoederisicodrempel. Dat komt overeen met ongeveer 160.000 personen. Een halvering van het aantal kinderen in armoede komt overeen met een daling met 60.000 kinderen in armoede tegen 2020 (met 2008 als referentiejaar).

Het percentage kinderen in armoede schommelt in Vlaanderen de laatste jaren tussen 10% en 12%. Deze schommelingen zijn statistisch niet significant.

Op vlak van kinderarmoede scoort Vlaanderen goed in de Europese Unie en duidelijk beter dan het Waalse Gewest en België in zijn geheel. Vlaanderen haalt een 3de plaats in de Europese rangschikking na Denemarken en Finland.

Domein	Sociale cohesie
Indicator	% personen in een huishouden met achterstallige betalingen voor hypotheek/huur, nutsvoorzieningen of leningen
Definitie	Percentage personen dat leeft in een huishouden met minstens 1 achterstallige betaling inzake hypotheek/huur, nutsvoorzieningen (gas, elektriciteit, water) en leningen (aankopen op afbetaling of andere leningen) tijdens het afgelopen jaar
Streefwaarde Pact 2020	-
Streefwaarde EU 2020	-
Vlaamse aanscherping EU 2020	-
Bron data	EU-SILC ADSEI, Eurostat
Meer informatie	http://aps.vlaanderen.be/sqml/largereeksen/1319.htm

Personen in huishouden met achterstallige betalingen,
Vlaams Gewest, 2004-2011, in % van de totale bevolking

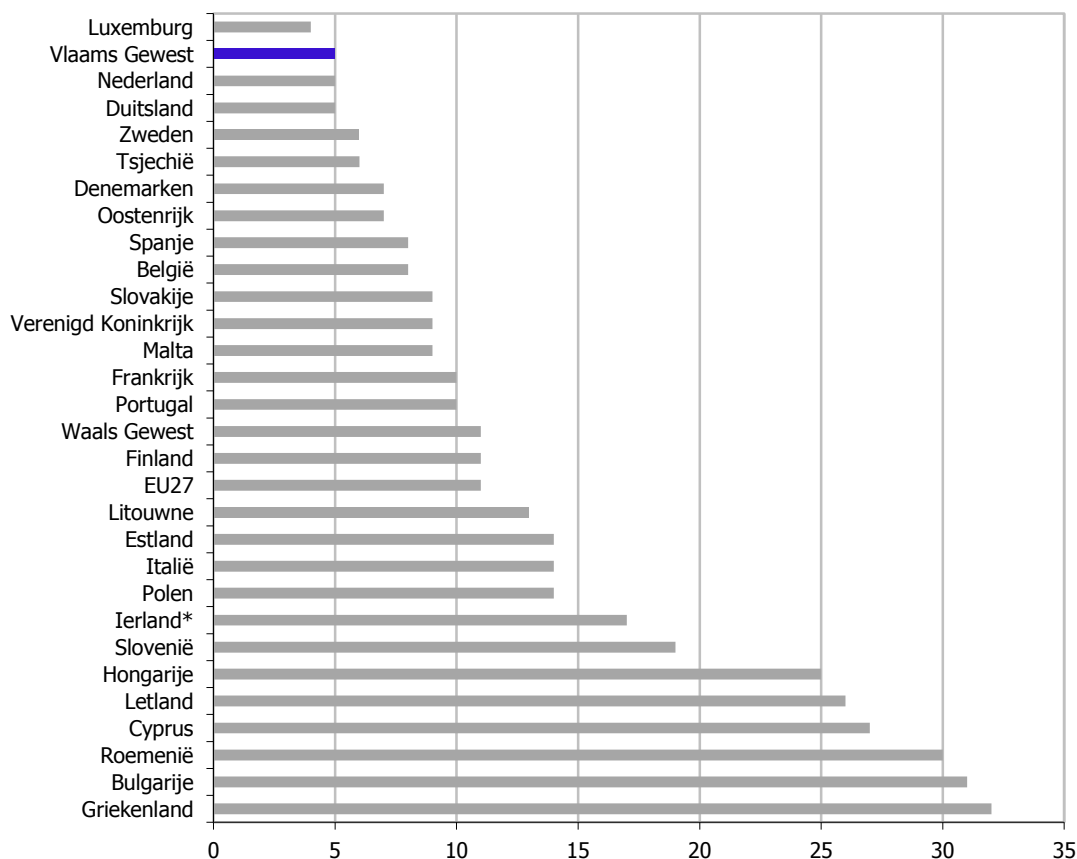

Personen in huishouden met achterstallige betalingen, 2004-2010, in % van de totale bevolking

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vlaams Gewest	4,8	4,5	4,7	4,1	4,8	4,5	4,7	5,2
Waals Gewest	9,4	10,4	9,0	8,2	9,6	10,8	11,2	10,7
België	7,2	7,5	6,9	6,1	6,9	7,3	7,8	7,8
EU27	-	*11,2	*10,6	9,9	10,3	11,6	11,7	11,4

* Geschatte waarde.

Personen in huishouden met achterstallige betalingen
in 2011, internationale vergelijking, in % van de totale bevolking

* Cijfer voor 2010.

Bespreking

In de EU-SILC wordt jaarlijks gevraagd naar achterstallige betalingen voor huur of hypotheek, elektriciteit, water of gas of aankopen op afbetaling of een andere lening. In 2011 leefde 5% van de Vlamingen in een gezin met minstens 1 achterstallige betaling in het afgelopen jaar. Dat komt overeen met ongeveer 320.000 personen. Het percentage personen in een huishouden met achterstallen schommelt de laatste jaren rond 5%.

In tegenstelling tot de cijfers van de Centrale voor Krediet aan Particulieren van de Nationale Bank over het aantal geregistreerde personen met betalingsachterstand wordt hier niet alleen rekening gehouden met kredieten maar ook met andere mogelijke schulden (achterstallige betalingen voor huur, nutsvoorzieningen...).

In vergelijking met de andere Europese landen blijft het aandeel personen met betalingsproblemen in Vlaanderen beperkt. Enkel Luxemburg scoort nog iets beter dan Vlaanderen.